Monitoring en duiding COVID-19 Gelderland-Midden
(Infectieziektebestrijding, GHOR & Epidemiologie)

16 september 2021

AANDACHTSPUNTEN DEZE WEEK

- *Nederland onder voorwaarden verder open*
  Het kabinet heeft aangekondigd een groot aantal maatregelen per 25 september los te willen laten. Zo zal de verplichte 1,5 meter afstand verdwijnen en plaats maken voor een dringend advies, worden evenementen weer toegestaan, verdwijnt de mondkapjesplicht in VO, MBO, HBO en WO en hoeft in het basisonderwijs niet meer de hele klas in quarantaine bij een enkele besmetting. Deze versoepelingen zullen naar alle waarschijnlijkheid, zeker in combinatie met het herfstseizoen, leiden tot een toename van het aantal besmettingen. Zo'n 1,7 miljoen mensen zijn niet gevaccineerd tegen het coronavirus en hebben dus nog altijd een groter risico op een ernstig beloop. Een deel van deze groep (zo'n 700.000 mensen) kan niet (effectief genoeg) gevaccineerd worden. De basismaatregelen blijven dan ook onverkort van belang.

- *Coronatoegangsbewijs*
  Mensen die volledig gevaccineerd zijn, in de afgelopen zes maanden corona hebben gehad of een negatieve testuitslag hebben die 24 uur geldig is, kunnen naar de horeca, concerten en festivals, bioscoop en theater en profsportwedstrijden. De invoering van deze maatregel brengt een aantal aandachtspunten met zich mee. Zo heeft niet iedereen een smartphone, een printer, of een DigiD, waardoor er mensen zijn die wel gevaccineerd of hersteld zijn, maar niet hun QR-code kunnen genereren. Via 0800-1351 kunnen zij een geprinte QR-code thuiskrijgen.
  De aankondiging lijkt deze week ook te leiden tot een toename in het aantal vaccinatie afspraken en mensen die zich bij de vaccinatiebus melden.

- *Risiconiveau*
  Het risiconiveau van de veiligheidsregio's is deze week niet opnieuw bepaald. Vanaf 25 september wil het kabinet het risiconiveau voor het hele land bepalen in plaats van per regio. De huidige regionale inschaling op basis van positieve testen per 100.000 inwoners en ziekenhuisopnames per 1.000.000 inwoners geeft niet altijd een realistisch beeld van de toestand in de regio.

- *Aantal meldingen daalt*
  Net als landelijk is het aantal meldingen van positief geteste personen in onze regio ten opzichte van de voorgaande week gedaald. De meeste besmettingen zien we in de leeftijdsgroepen 20-29 jaar, 30-39 jaar en 10-19 jaar. Wat opvalt is de stijging in de leeftijdscategorie 0-9 jarigen, dit hangt zeer waarschijnlijk samen met de start van het schooljaar in de regio's Midden en Zuid.

  Het aantal testen is landelijk gestegen met 6% en regionaal heel licht gedaald (met 2%). Het regionale vindpercentage is met 8,4% iets lager dan het landelijke percentage (9%) en gedaald ten opzichte van week 35.

- *Aantal ziekenhuisopnames in week 36*
  Het aantal nieuwe ziekenhuisopnames, inclusief IC, is in week 36 ongeveer gelijk gebleven.

- *Besmettingen in verpleeghuislocaties*
  Het aantal verpleeghuislocaties waar minstens één besmetting bekend is, is landelijk gedaald en regionaal gelijk gebleven.

- *Reproductiegetal*
  Het laatst bekende reproductiegetal op basis van meldingen is 0,99 (23 augustus). Dit betekent dat elke 100 besmette personen ongeveer 99 nieuwe besmettingen opleveren. De waarde was de week ervoor 0,98. De reproductiegetallen die berekend zijn op basis van ziekenhuis- en IC-opnames liggen iets hoger (1,01 en 1,03 respectievelijk).

- *Vaccinatiegraad*
  In Gelderland-Midden is 79,4% van de inwoners boven de 12 jaar gestart met de vaccinatie en is 73% inmiddels volledig beschermd. Landelijk liggen deze percentages respectievelijk op 83,1 en 79%. De massavaccinatiecampagne is afgerond en er wordt vol ingezet op het zogeheten 'fijnmazig vaccineren'. Dat wil zeggen dat de groepen die moeilijk te bereiken zijn of nog twijfelen over een vaccinatie heel gericht in beeld worden gebracht en dat er passende interventies worden ingezet die passen bij de beweegredenen van de verschillende groepen. Soms gaat het om laagdrempelige toegang (vaccinatiebussen, pop-uplocaties, open inloop), soms om goede voorlichting en informatie die past bij de leefwereld (informatiebussen, specifieke voorlichtingsbijeenkomsten). Dit vergt een lange adem en veel geduld.

  Vanaf vorige week nemen we in de duiding ook de vaccinatiegraad per gemeente op, waar mogelijk op wijk- en kernniveau. Deze staan in de gemeentelijke bijlage.

DUIDING

Vaccineren

Landelijk is in week 36 is 85,4% van alle 18-plussers volledig gevaccineerd. Van iedereen boven de 12 jaar is 79% volledig gevaccineerd (bron: www.rivm.nl).

In onze regio is de vaccinatiegraad voor de eerste vaccinatie op dit moment gemiddeld 79,4% ('vaccinatie gestart'). De vaccinatiegraad voor 2 vaccinaties of 1 Jansen vaccinatie (vaccinaties afgerond) is 73%. Hierin zijn alleen inwoners van 12 jaar en ouder meegenomen, omdat zij in aanmerking komen voor vaccinatie. Gemiddeld is dus 73% van de bevolking ouder dan 12 jaar volledig beschermd tegen het coronavirus. Vanaf volgende week worden de mensen die een prik hebben gekregen na doorgemaakte COVID-19 meegeteld bij de vaccinatiegraad.

In onderstaande figuur wordt de gemiddelde vaccinatiegraad per gemeente weergegeven. Met name gemeenten in het noord-westelijke deel van onze regio (de 'bible-belt gemeenten') en de gemeente Arnhem laten gemiddeld een lagere vaccinatiegraad zien dan de rest van de regio. Aan wijken, gemeenten en doelgroepen waar de vaccinatiegraad achter blijft, wordt structureel extra aandacht besteed aan voorlichting en laagdrempelig vaccineren.

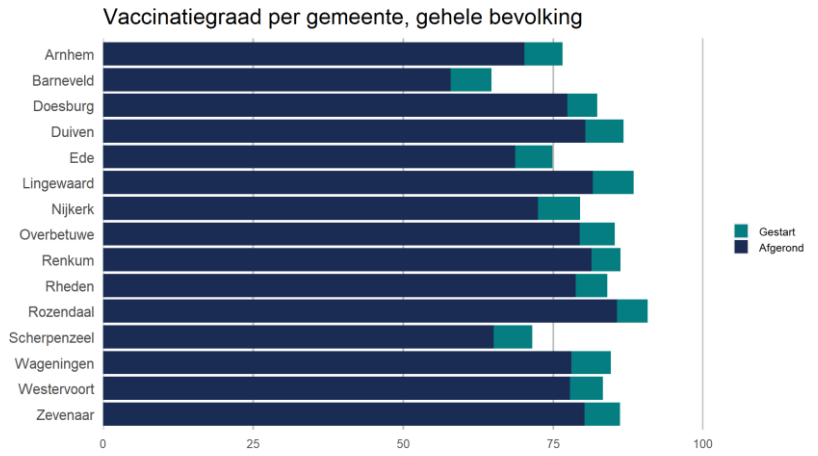

Bron: RIVM, CIMS

VACCINATIE REGISTRATIE

Landelijk worden toegediende vaccinaties, ongeacht door wie ze zijn toegediend, centraal geregistreerd in het COVID-vaccinatie Informatie- en Monitoringsysteem (CIMS). Er wordt alleen geregistreerd als de gevaccineerde persoon hier toestemming voor geeft. Als GGD ontvangen we regelmatig gegevens uit het CIMS van het RIVM. Hiermee kunnen we een schatting maken van de vaccinatiegraad per gemeente en per leeftijdsgroep in onze regio.

In onderstaande grafieken onderscheiden we 'vaccinatie gestart' en 'vaccinatie afgerond'. De term 'vaccinatie gestart' betekent: het percentage inwoners dat tenminste één dosis vaccin heeft gekregen en daarmee nog niet volledig is beschermd tegen het coronavirus. De term 'vaccinatie afgerond' betekent: het percentage personen dat twee doses Comirnaty (Pfizer), Spikevax (Moderna) of Vaxzevria (AstraZeneca) of één dosis Janssen heeft gekregen, en daarmee worden gezien als volledig beschermd tegen het coronavirus.
Mensen die besmet zijn geweest met het coronavirus, worden na één vaccinatiedosis gezien als volledig beschermd. Maar omdat dit in de regionale cijfers nog niet onderscheiden kan worden, vallen ze vooralsnog onder 'vaccinatie gestart' (omdat ze maar 1 vaccinatie hebben gehad).

In onderstaand figuur wordt de vaccinatiegraad per leeftijdscategorie weergegeven. Jongere leeftijdsgroepen laten een lagere vaccinatiegraad zien dan hogere leeftijdsgroepen. Eén van de redenen is dat jongeren als laatste zijn gestart met de vaccinaties. Maar dit is niet de hele verklaring. Zo is bijvoorbeeld ook de risicoperceptie onder jongeren anders verdeeld dan onder de ouderen. Er wordt op dit moment op alle fronten gewerkt aan het verspreiden van goede en betrouwbare informatie, gericht op jongeren zodat ook degenen die twijfelen een weloverwogen keuze kunnen maken. Het OMT adviseert inmiddels om te streven naar een vaccinatiegraad van 95% in verband met de besmettelijkere varianten zoals Delta.

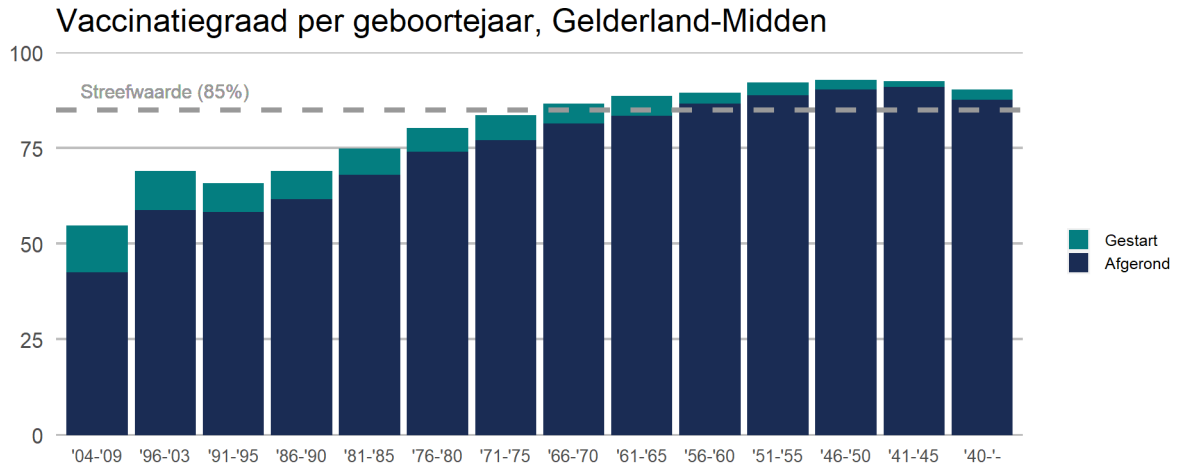

Bron: RIVM, CIMS

Landelijk en regionaal beeld van besmettingen

Onderstaande tabel laat het *landelijk* overzicht van besmettingen, ziekenhuisopnames en overledenen van de afgelopen week zien.
Afgelopen week (7 t/m 14 september) is het aantal nieuwe positieve coronatesten gedaald met 11% ten opzichte van de week ervoor. Het aantal positieve testen per 100.000 inwoners ging daarmee van 104 naar 94. Afgelopen kalenderweek lieten meer (+10%) mensen zich testen bij de GGD-en. Afgelopen week werden minder nieuwe COVID-19 patiënten opgenomen in het ziekenhuis (-15%) en op de IC intensive care (-20%).

Overzicht landelijke cijfers

	Week 36	Week 35	Verschil
Nieuwe meldingen	15.976	17.890	-11%
Nieuwe ziekenhuisopnames	355	418	-15%
waarvan nieuwe IC opnames	75	94	-20%
Overledenen	35	38	-8%

Net als landelijk zagen we in de *regio Gelderland-Midd*en in week 36 (6 t/m 12 september) een afname van het aantal besmettingen: het aantal inwoners dat positief testte ten opzichte van de week ervoor daalde met 22% van 740 naar 571 (82 per 100.00 inwoners). Zie ook onderstaand figuur.

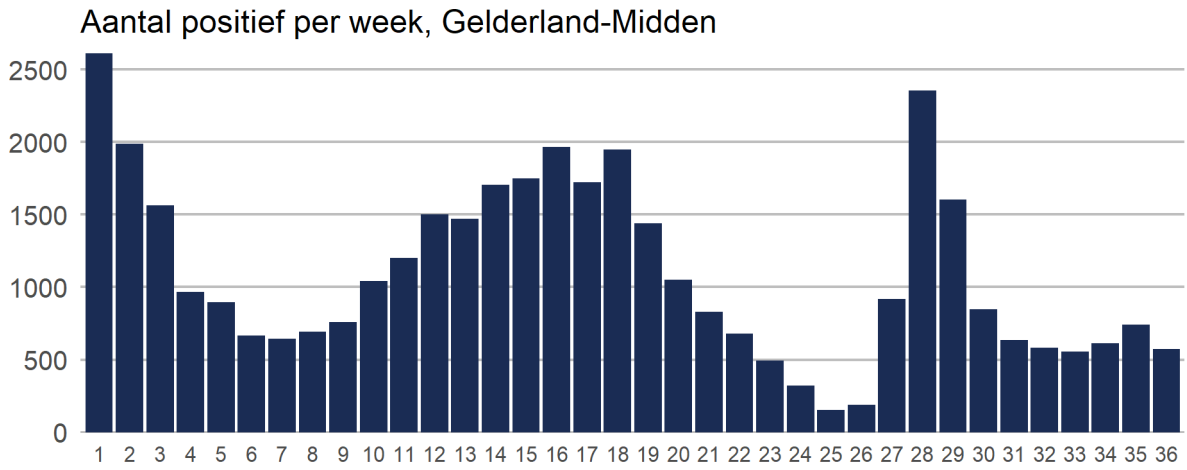

Ziekenhuisopnames en overlijdens

In het figuur hieronder staat het verloop van het aantal nieuwe ziekenhuisopnames per week in onze regio van mensen met een bevestigde COVID-19 besmetting. Het aantal ziekenhuisopnames blijft redelijk stabiel.

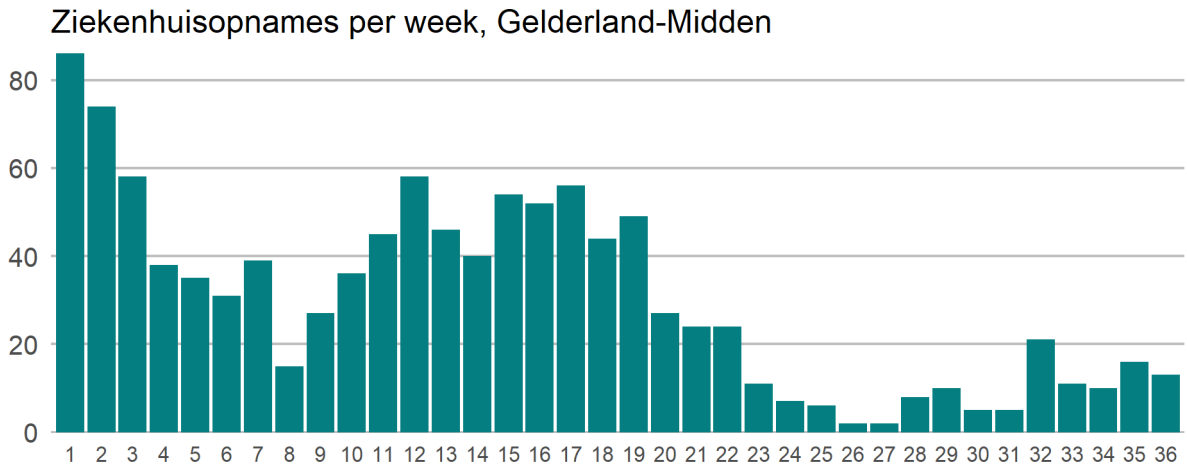

Het aantal bij de GGD gemelde overleden mensen met een bevestigde coronabesmetting in onze regio staat in onderstaande figuur. Overlijdens worden niet altijd (direct) doorgegeven.

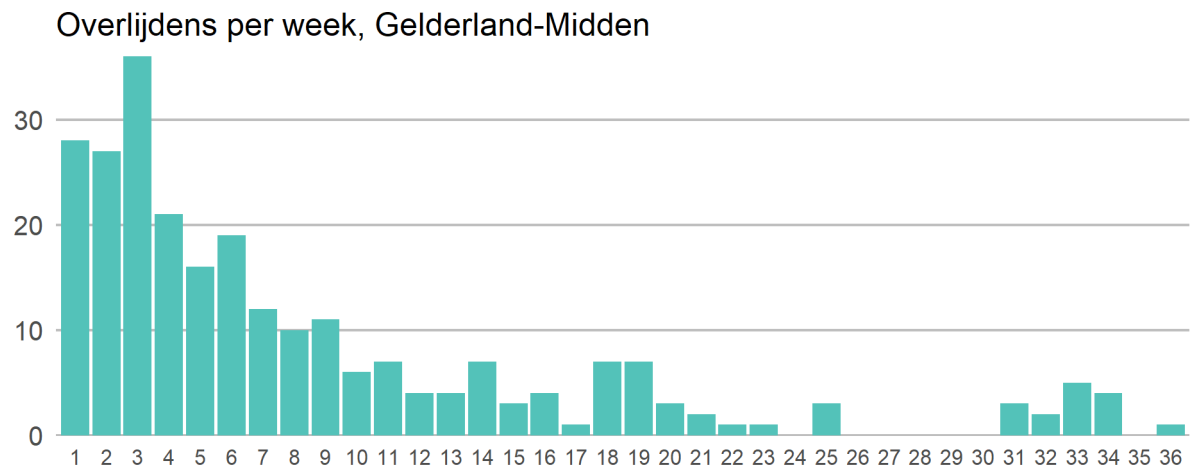

Bron: RIVM

De gemeenten

De meeste gemeenten laten een daling in het aantal besmettingen zien. Het aantal besmettingen in de gemeenten Nijkerk, Westervoort, Zevenaar en Rozendaal nam wat toe, Rheden blijft gelijk. In de gemeente Wageningen blijft het aantal besmettingen dalen.

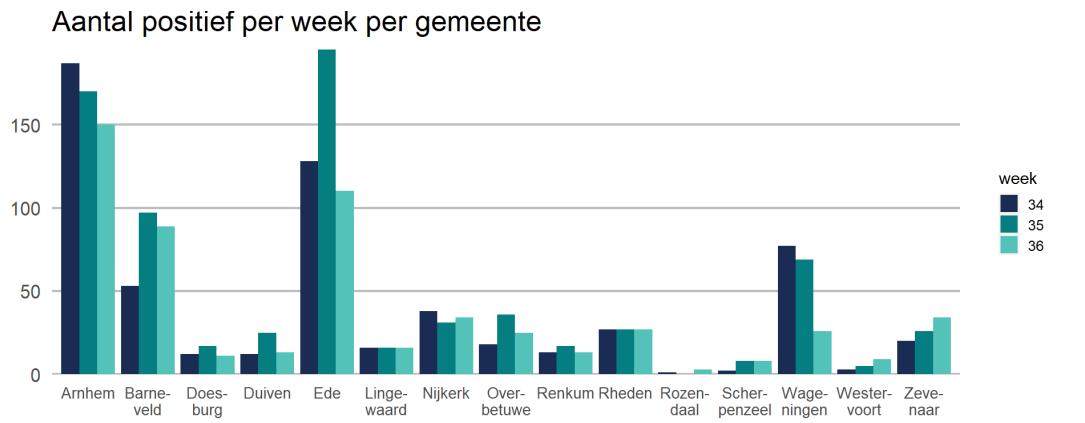

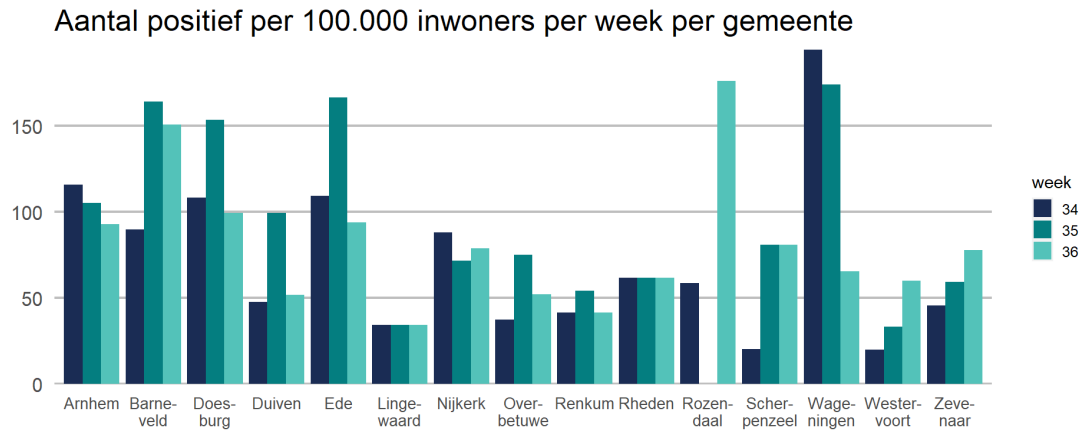

Leeftijdsverdeling positief geteste personen

In onderstaande figuur staat het beloop van de positieve testen per 100.000 inwoners per week weergegeven per leeftijdsgroep. Het aantal besmettingen daalt. De meeste besmettingen zien we in de leeftijdsgroepen 20-29 jaar, 30-39 jaar en 10-19 jaar. Wat opvalt is de stijging in de leeftijdscategorie 0-9 jarigen en de flinke daling bij de 20-29 jarigen.

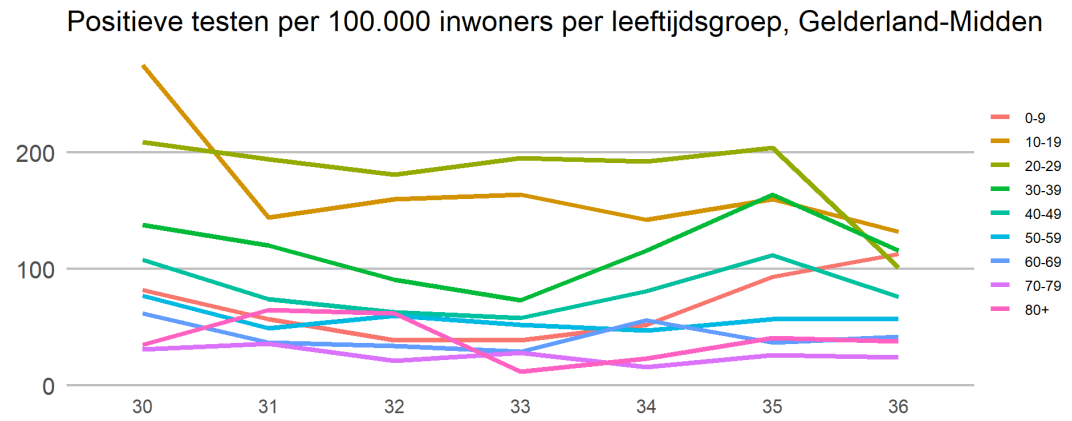

Bron: RIVM

Verpleeghuizen

Op dit moment geeft het RIVM aan dat er 4 (3%) besmette verpleeghuislocaties zijn in de regio Gelderland-Midden (zie onderstaand figuur). Dit getal is een inschatting van het totaal aantal verpleeghuislocaties waar in de afgelopen 28 dagen minstens één (nieuwe) COVID-19 besmetting op basis van een positieve test, is gemeld. Het aantal locaties is gelijk aan vorige week. Landelijk zijn er 134 (5%) besmette locaties, een lichte afname ten opzichte van vorige week.

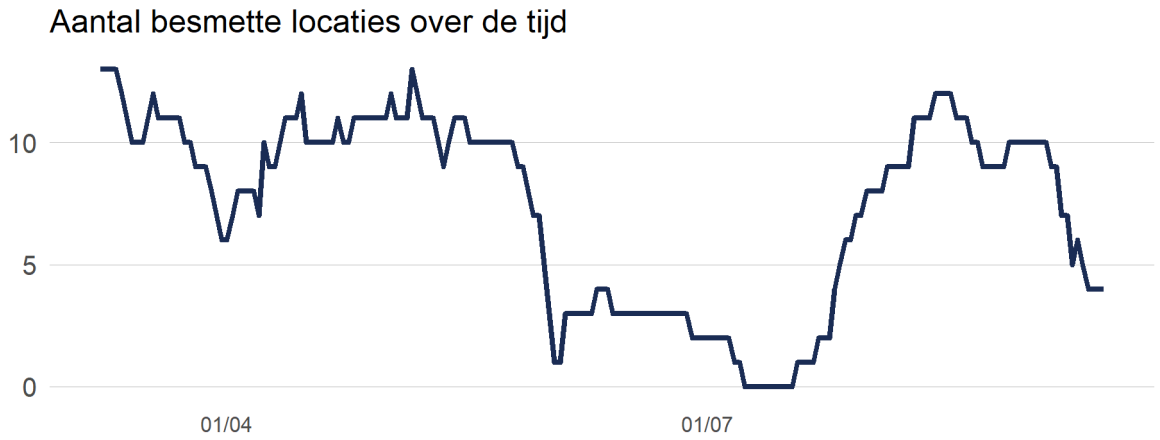

Teststraten

In week 36 (voorlopige cijfers) hebben we in Gelderland-Midden ongeveer 6.089 mensen getest (2% minder dan de week hiervoor). Daarvan waren 512 positief. Het vindpercentage is sinds week 35 iets gedaald en ligt op 8,4% (vorige week 10,3%).

In heel Nederland lieten zich juist meer mensen testen dan de week ervoor (10%). In week 35 lieten 155.121 mensen zich testen. Ook landelijk is vindpercentage in de GGD teststraten gedaald: van 10,8% naar 9%.

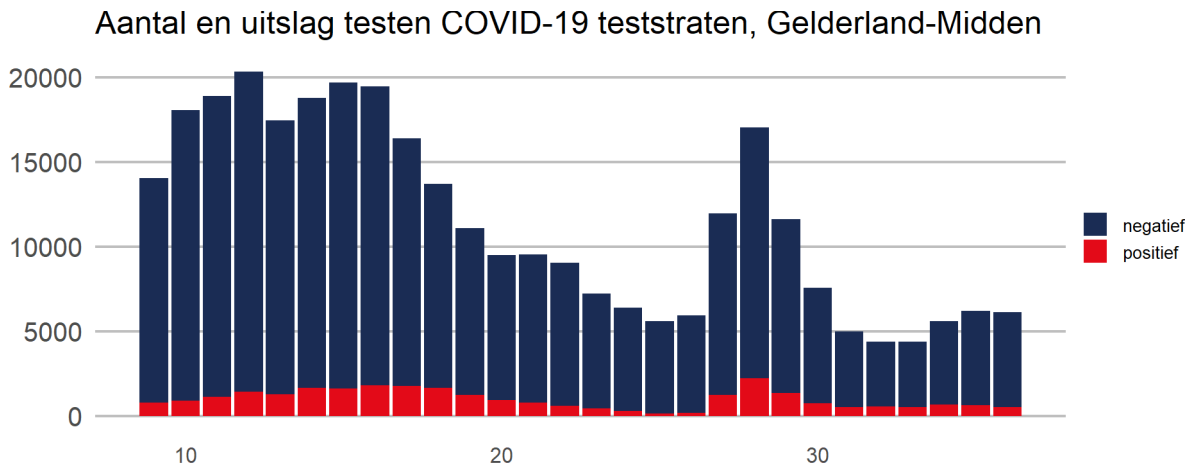

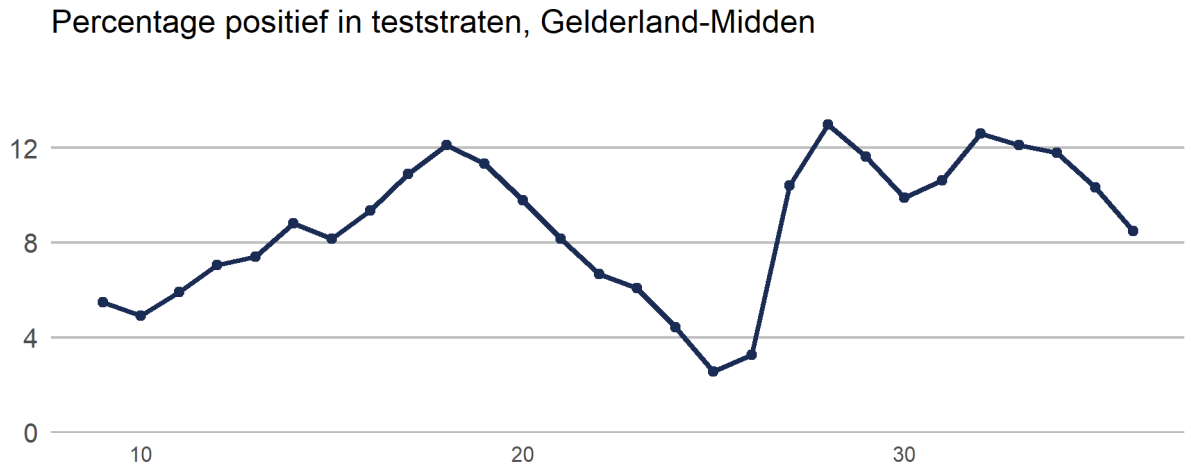

Bron: Aantal testen uitgevoerd door de GGD, met bekende uitslag, (RIVM)

Bijlage: gemeentelijke cijfers

16 september 2021

In deze bijlage worden de recente gemeentecijfers weergegeven. Voor iedere gemeente wordt het volgende gepresenteerd:

- het aantal positieve meldingen per week
- het aantal positieve meldingen per 100.000 inwoners per week
- het aantal positieve meldingen per dag voor de laatste vier weken
- het aantal positieve meldingen per week per leeftijdsgroep
- het aantal positieve meldingen per week per 100.000 inwoners per leeftijdsgroep
- de vaccinatiegraad per geboortecohort
- de vaccinatiegraad per kern en/of wijk

Let op bij het interpreteren van de figuren: het aantal inwoners in een leeftijdsgroep speelt een grote rol. Een leeftijdsgroep met weinig inwoners zal al bij lage absolute aantallen opvallen.

Bij vragen kunt u contact opnemen met onderzoek@vggm.nl.

Gemeente Arnhem

Aantal positief geteste inwoners in week 36 was 150. Dit zijn 93 positieve testen per 100.000 inwoners. Het aantal positieve testen is gedaald ten opzichte van week 35.

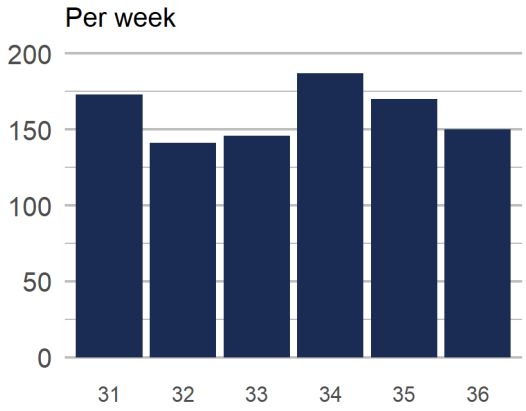

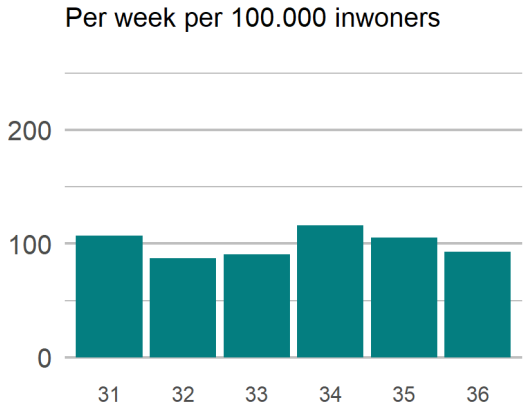

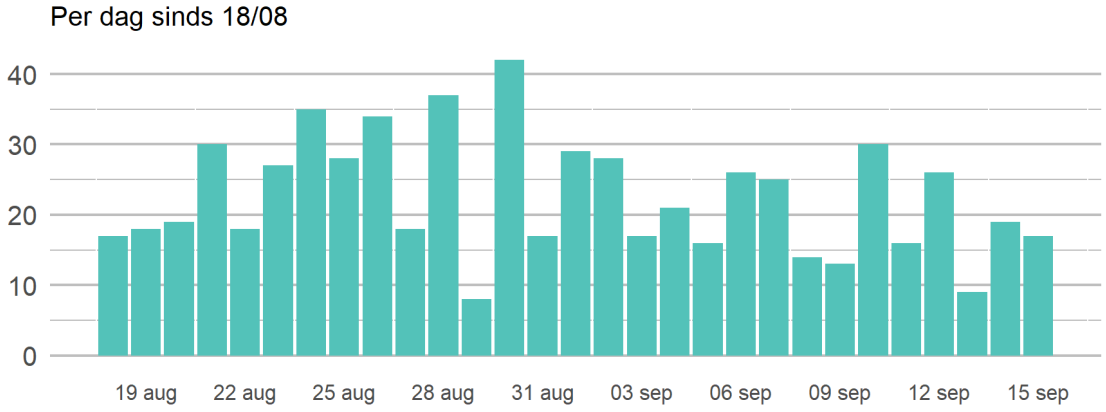

<u>Leeftijdsgroepen</u>

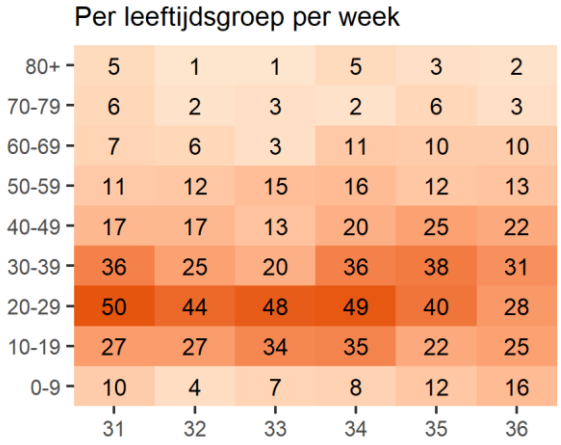

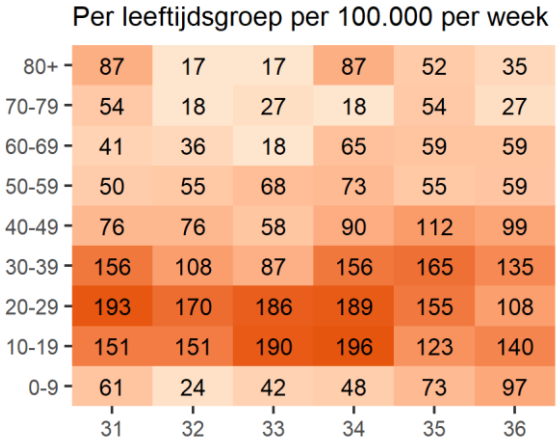

Vaccinatiegraad

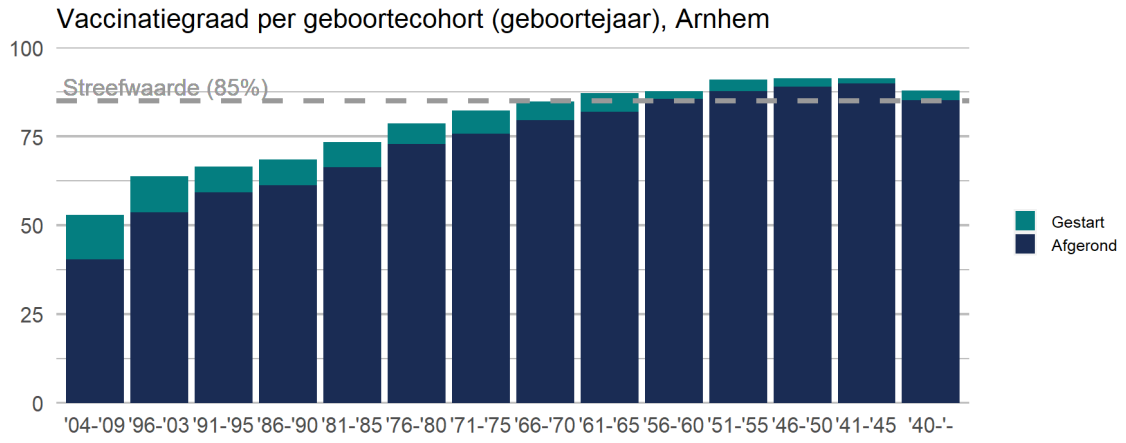

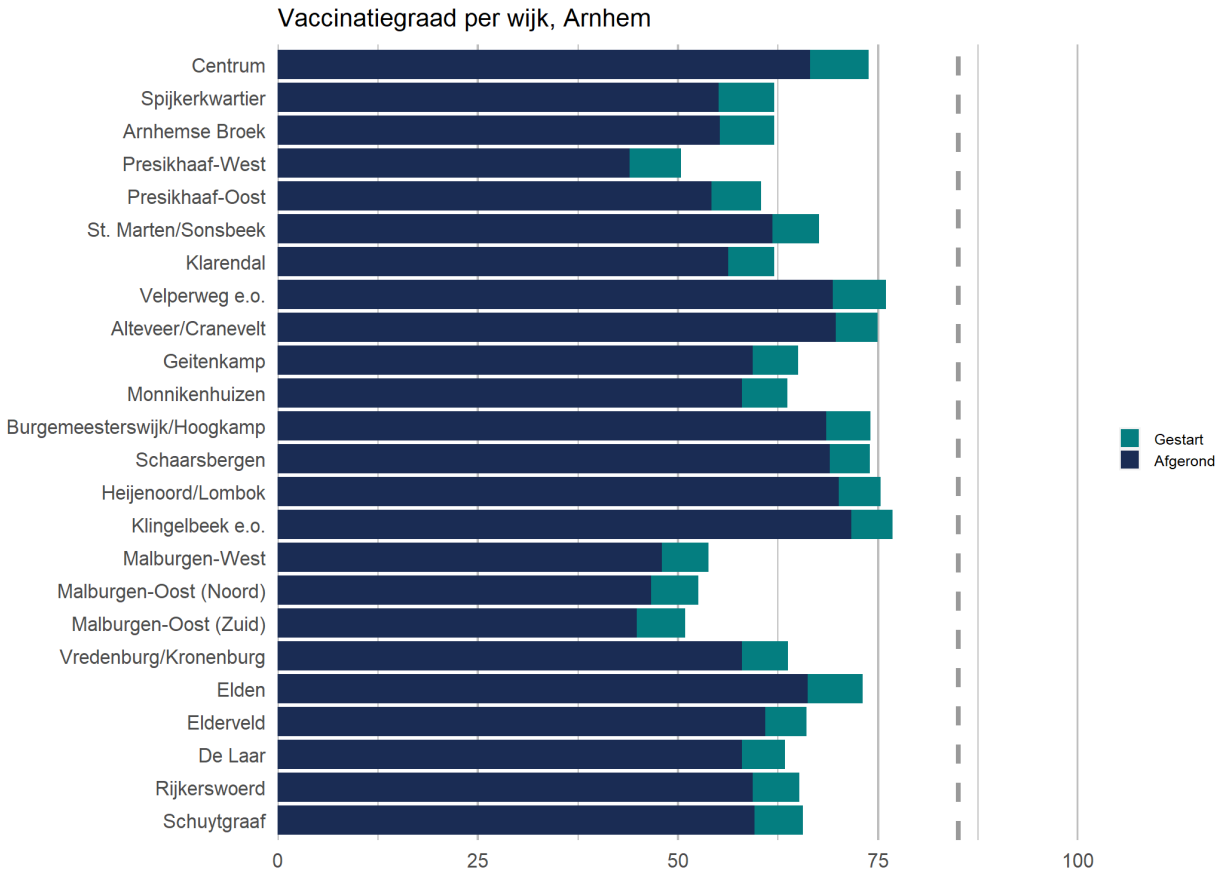

Gemeente Barneveld

Aantal positief geteste inwoners in week 36 was 88. Dit zijn 149 positieve testen per 100.000 inwoners. Het aantal positieve testen is gedaald ten opzichte van week 35.

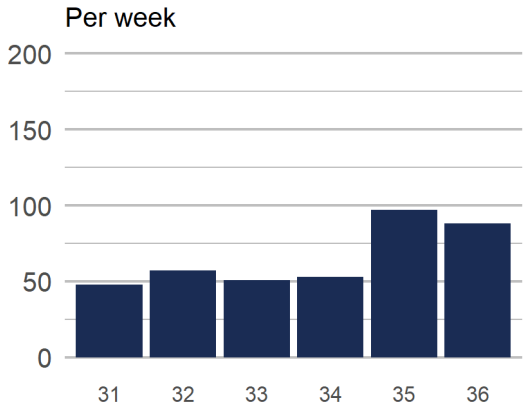

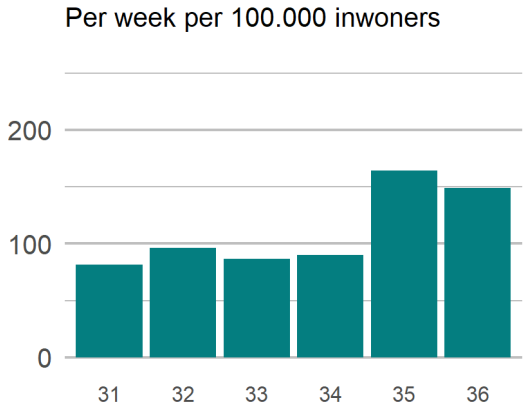

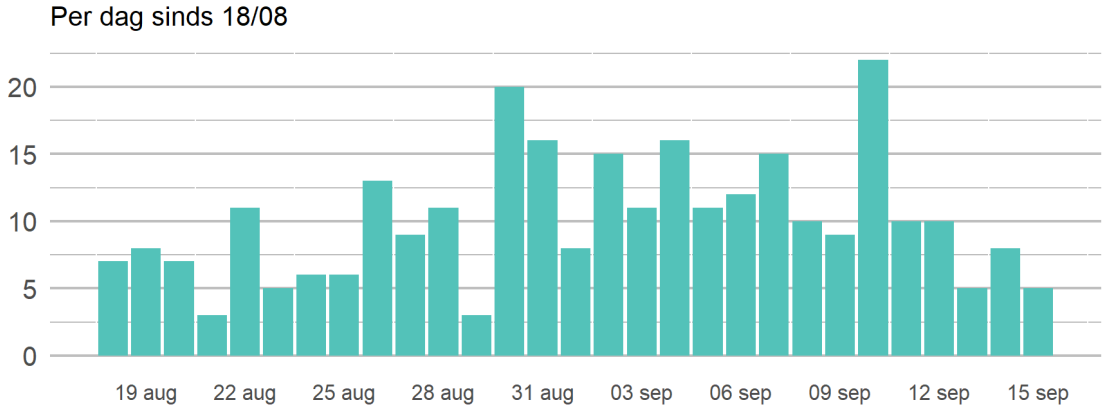

Leeftijdsgroepen

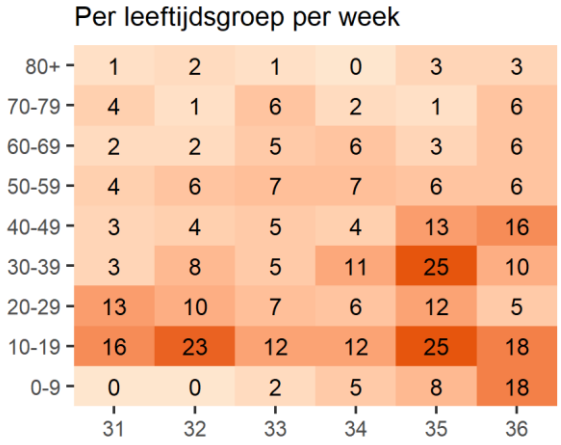

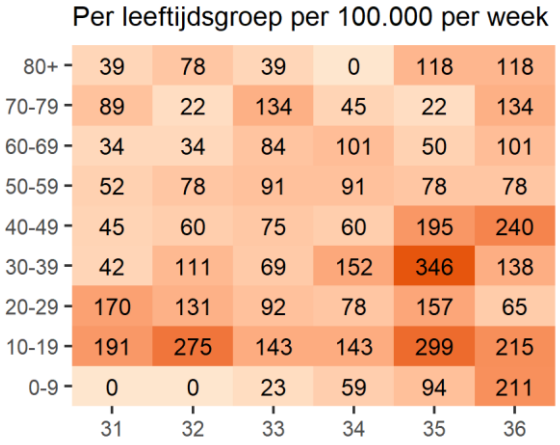

Vaccinatiegraad

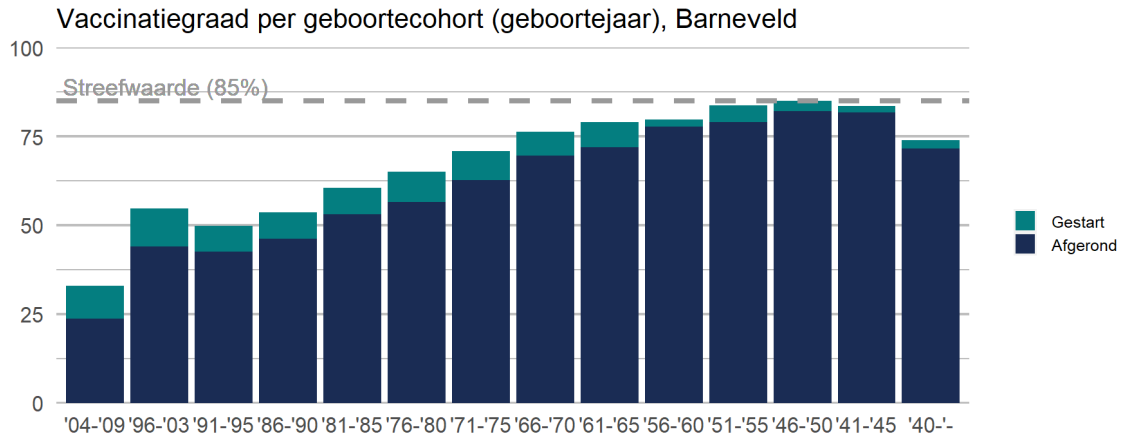

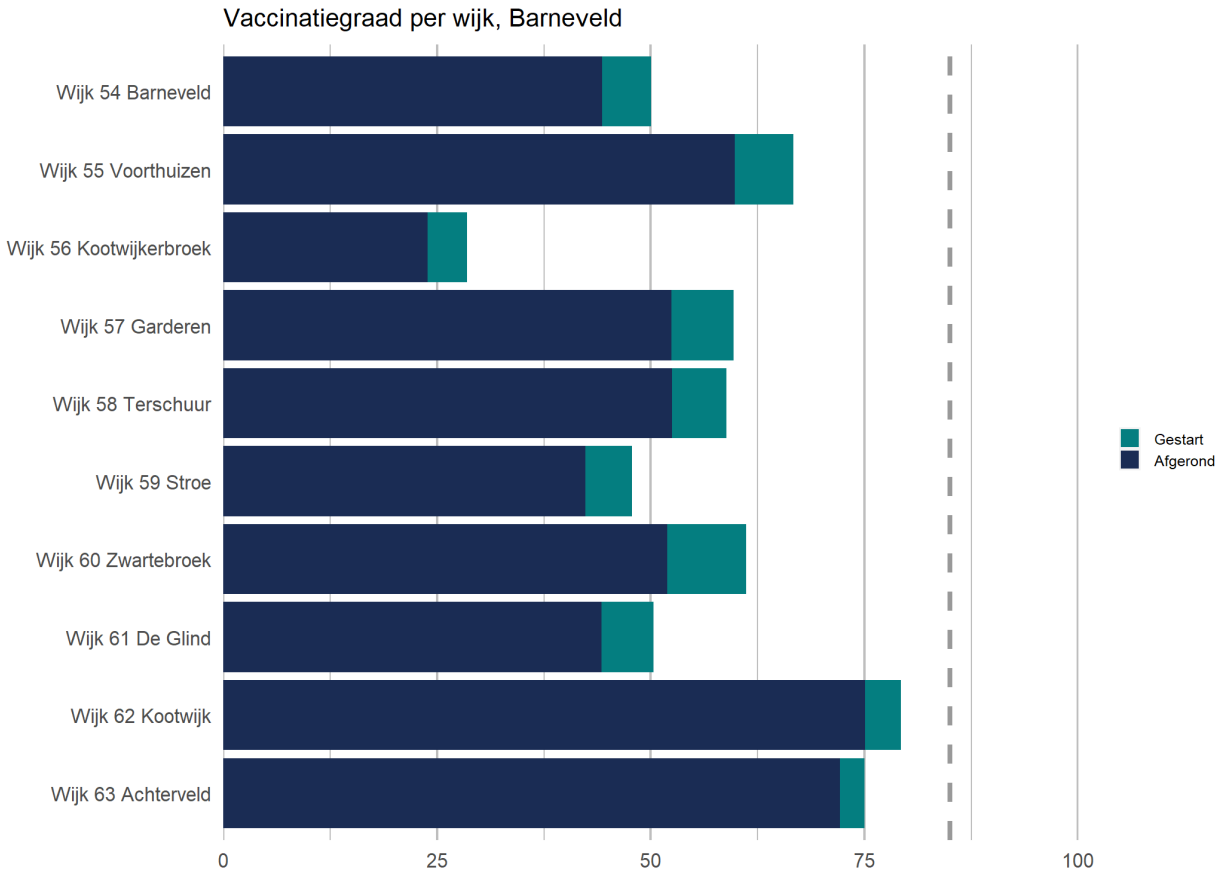

Gemeente Doesburg

Aantal positief geteste inwoners in week 36 was 11. Dit zijn 99 positieve testen per 100.000 inwoners. Het aantal positieve testen is gedaald ten opzichte van week 35.

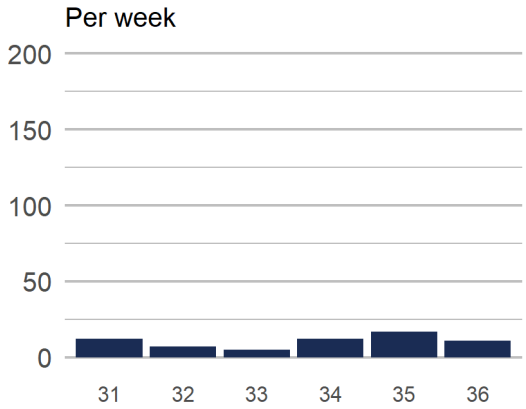

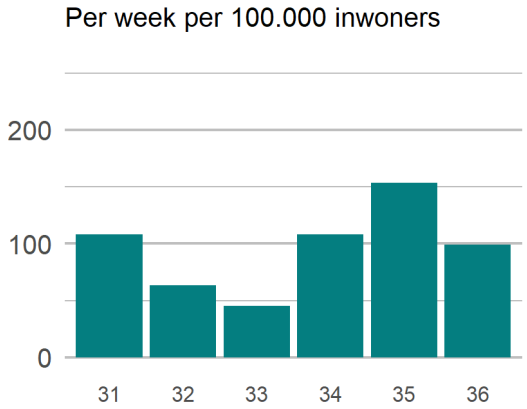

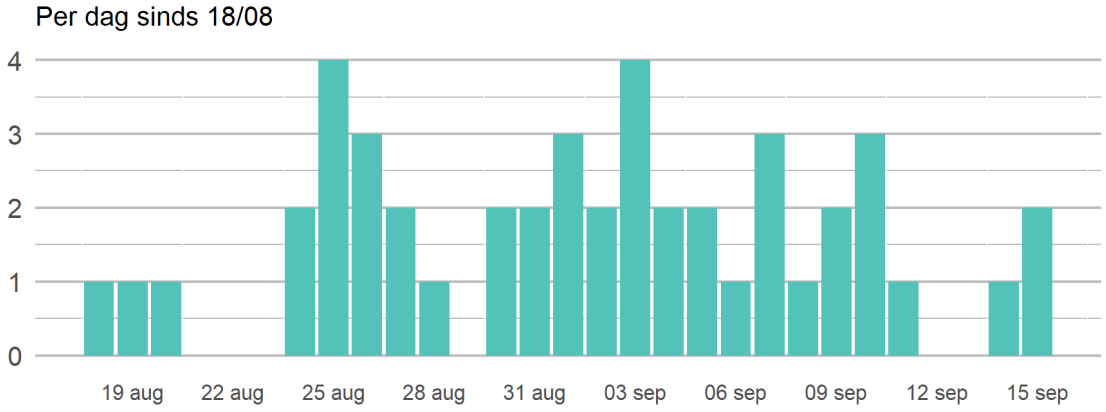

Leeftijdsgroepen

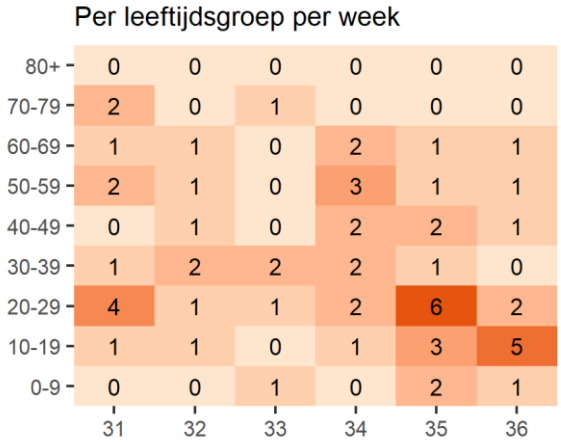

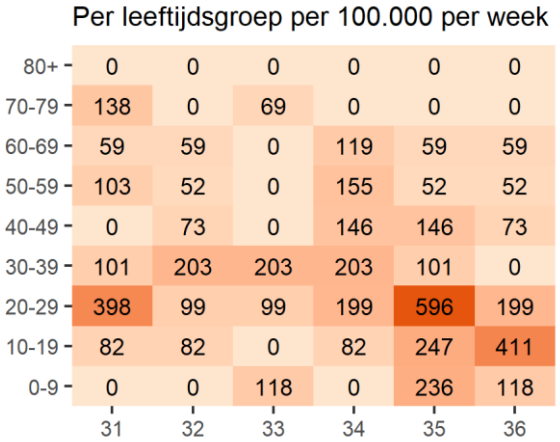

Vaccinatiegraad

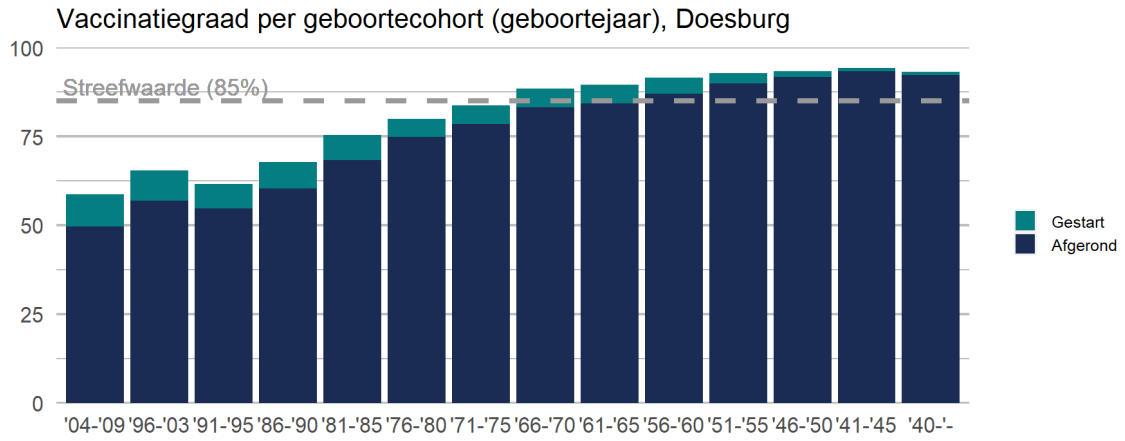

Gemeente Duiven

Aantal positief geteste inwoners in week 36 was 13. Dit zijn 52 positieve testen per 100.000 inwoners. Het aantal positieve testen is gedaald ten opzichte van week 35.

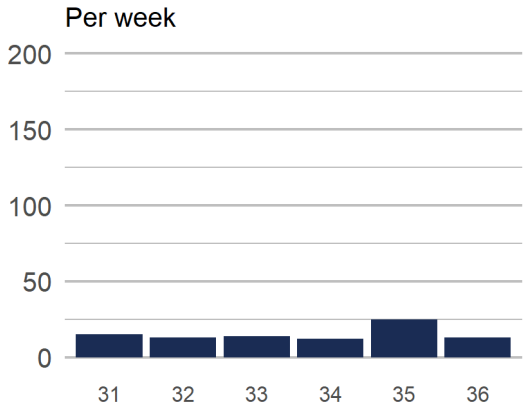

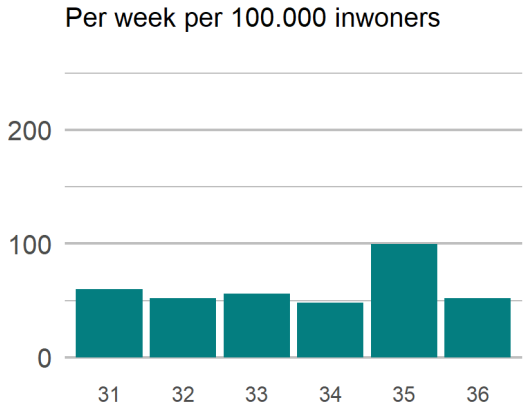

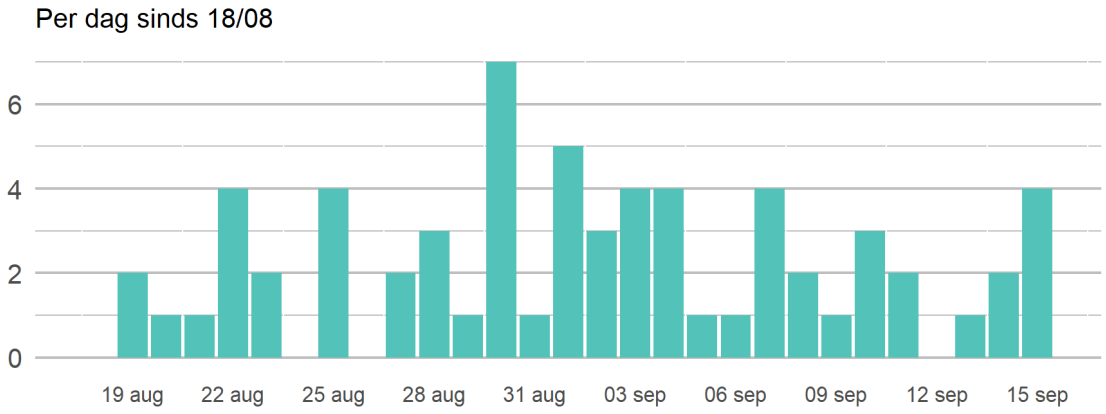

Leeftijdsgroepen

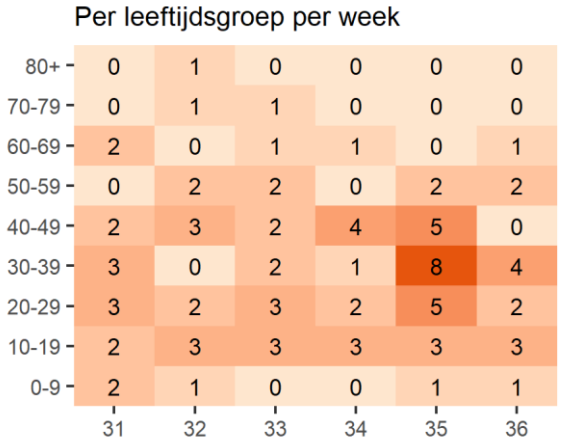

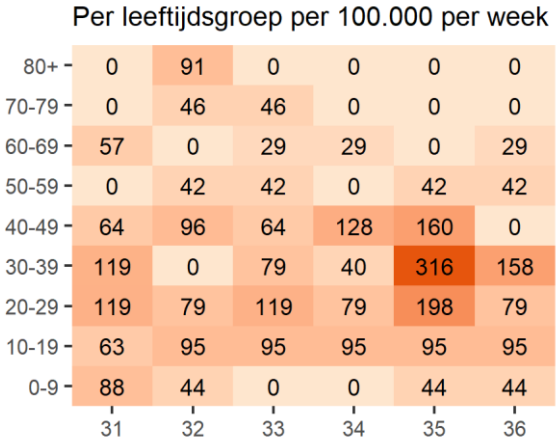

Vaccinatiegraad

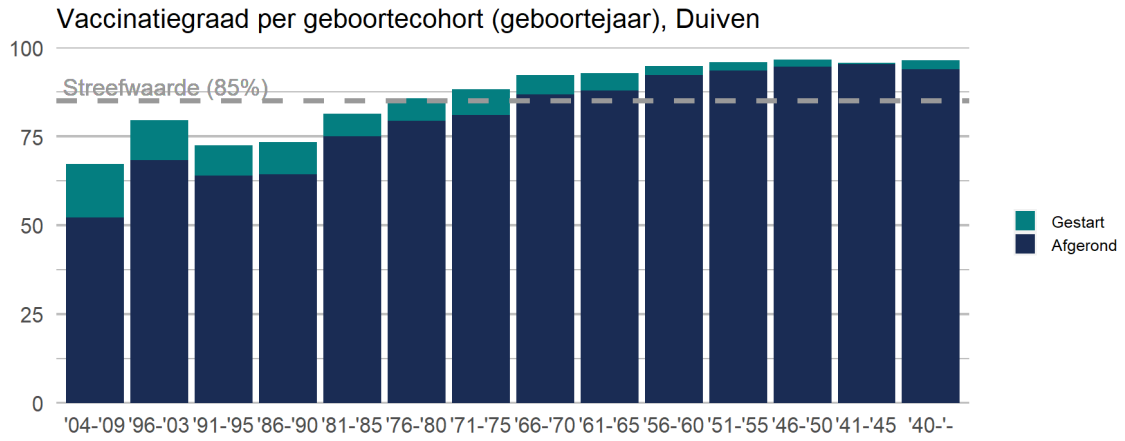

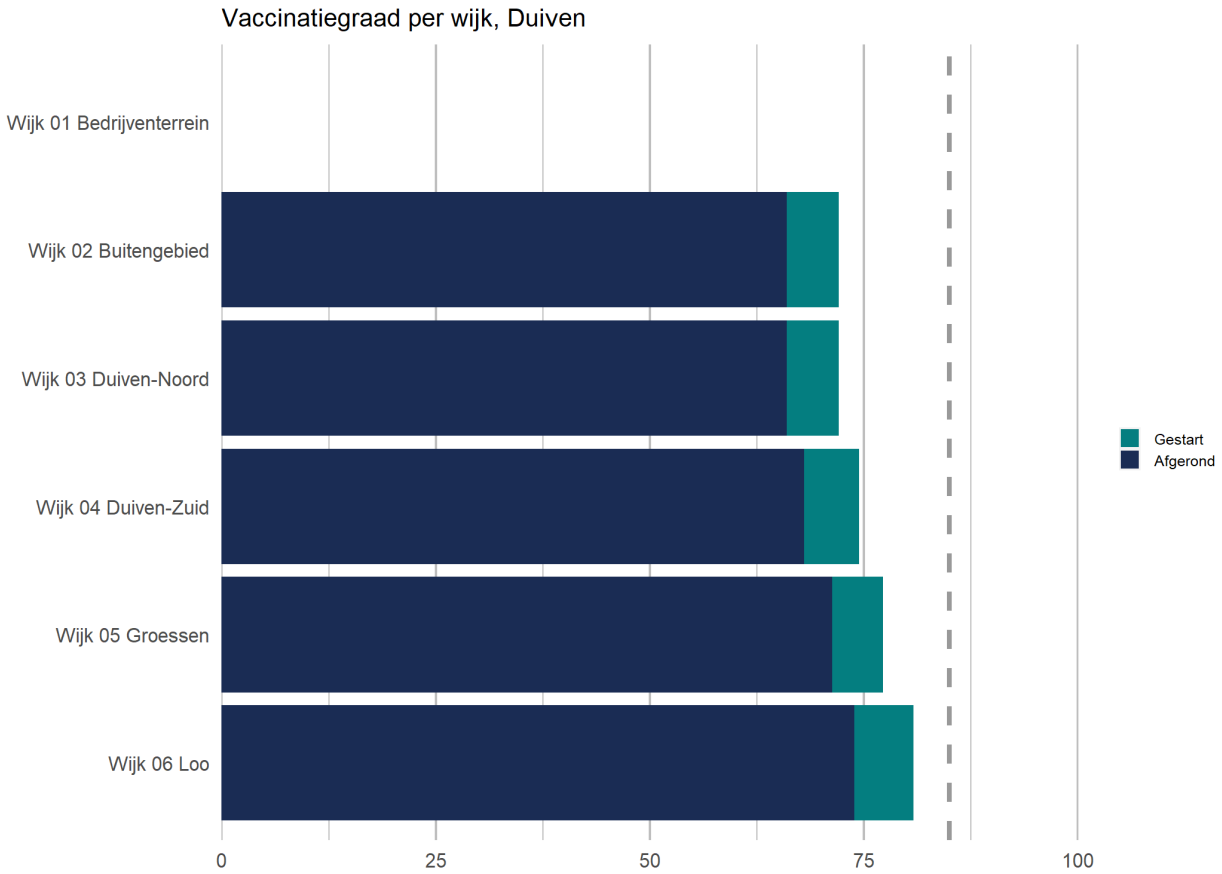

Gemeente Ede

Aantal positief geteste inwoners in week 36 was 110. Dit zijn 94 positieve testen per 100.000 inwoners. Het aantal positieve testen is gedaald ten opzichte van week 35.

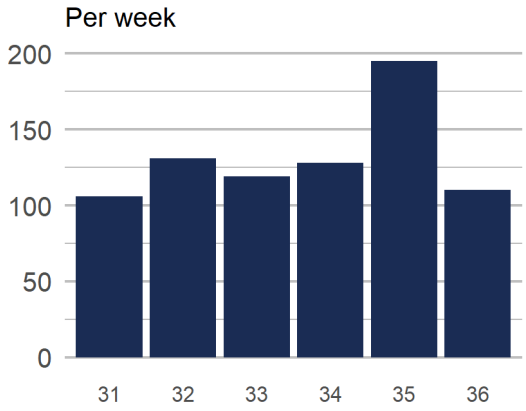

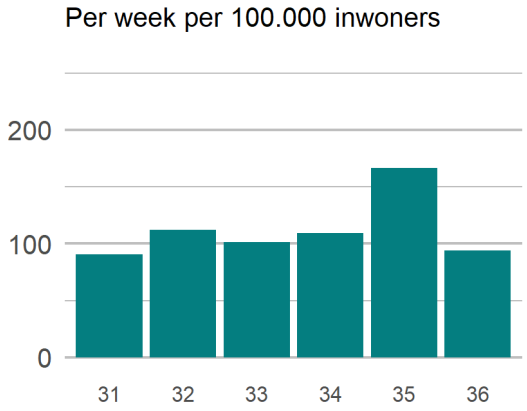

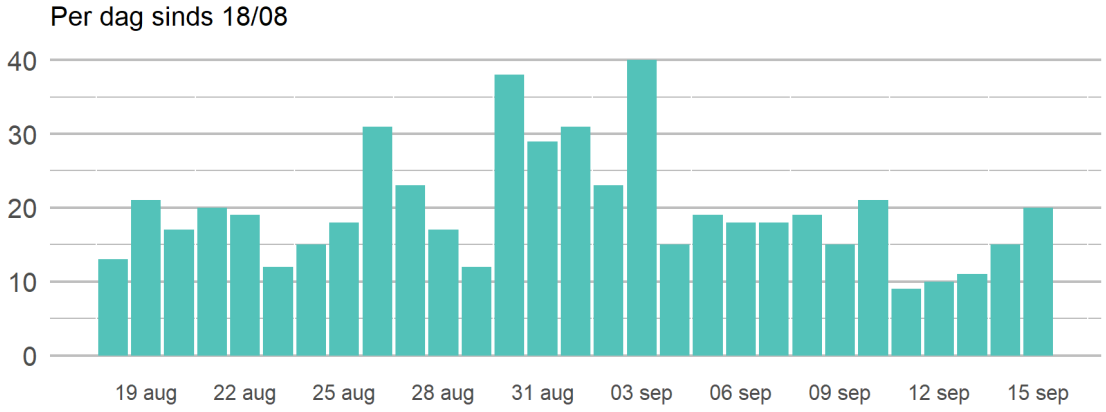

Leeftijdsgroepen

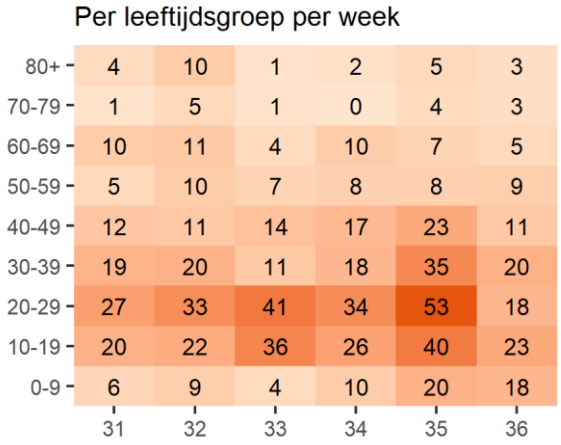

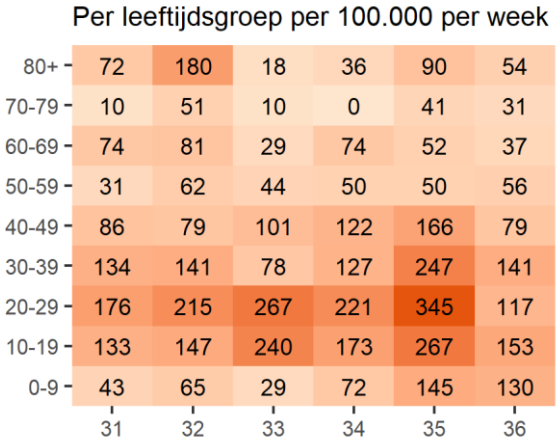

Vaccinatiegraad

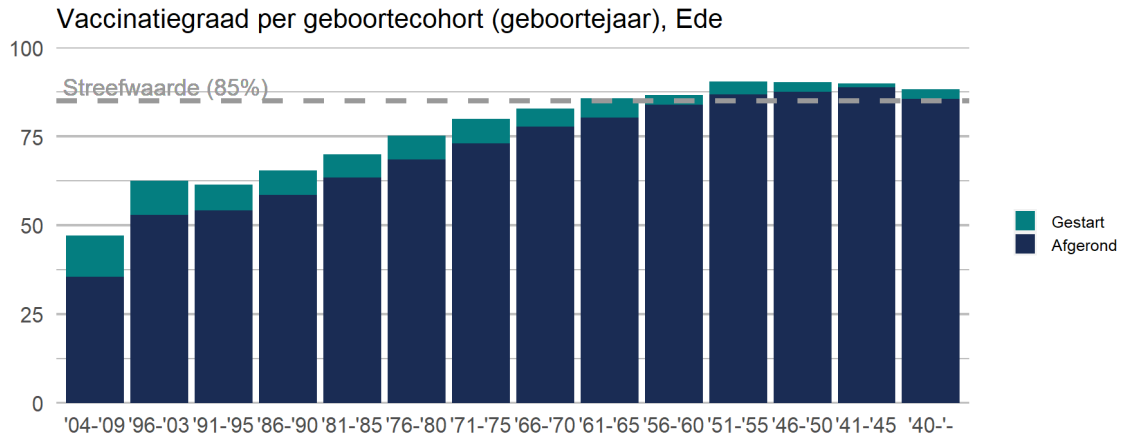

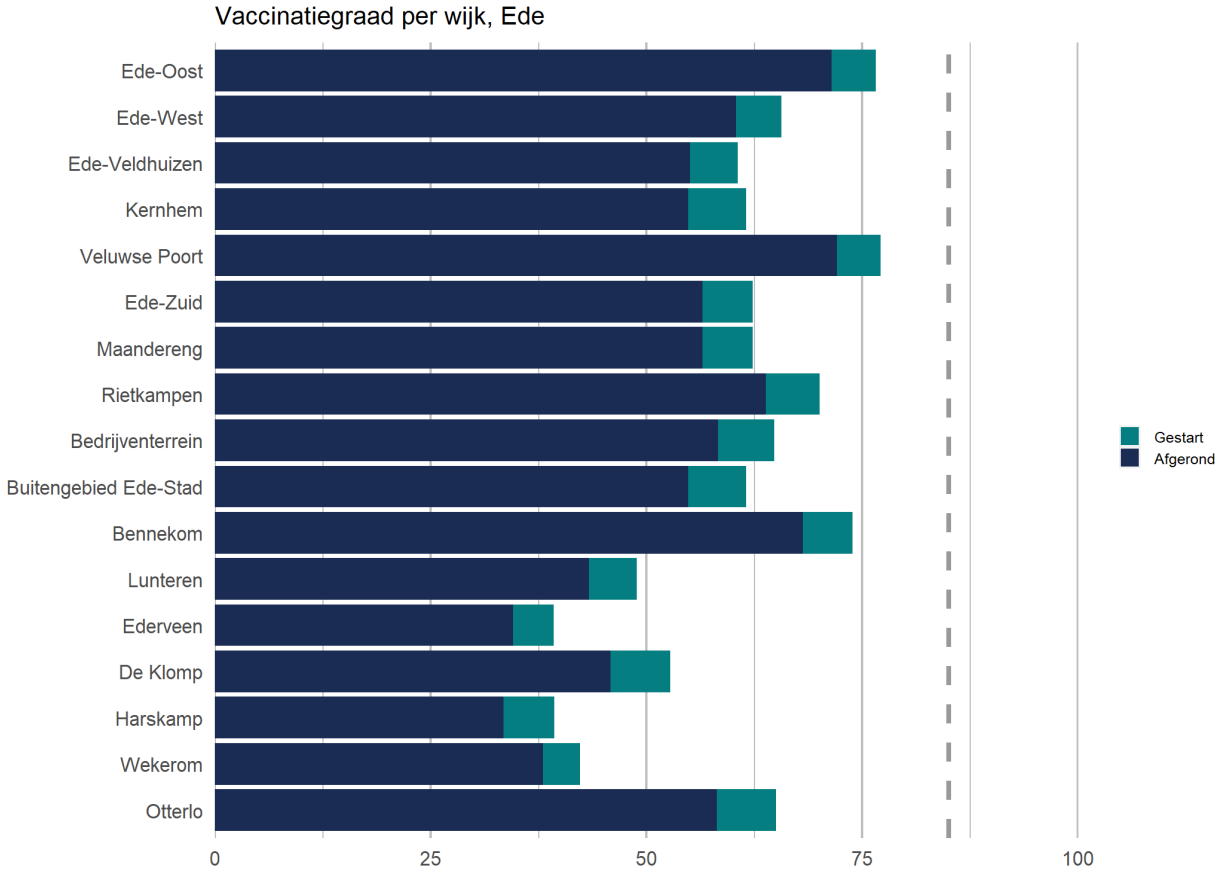

Gemeente Lingewaard

Aantal positief geteste inwoners in week 36 was 16. Dit zijn 34 positieve testen per 100.000 inwoners. Het aantal positieve testen is gelijk aan week 35.

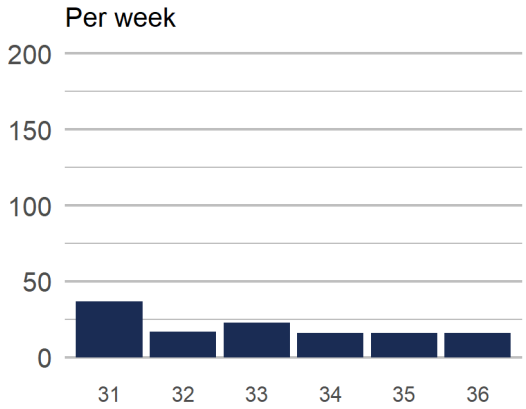

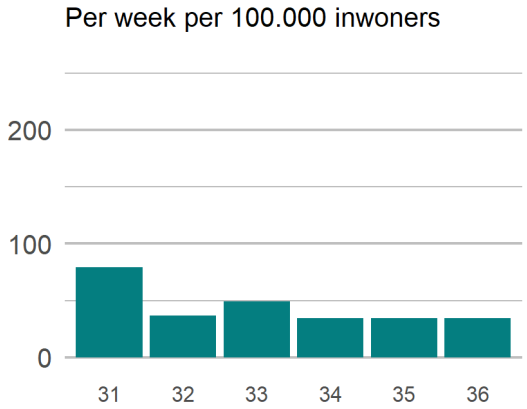

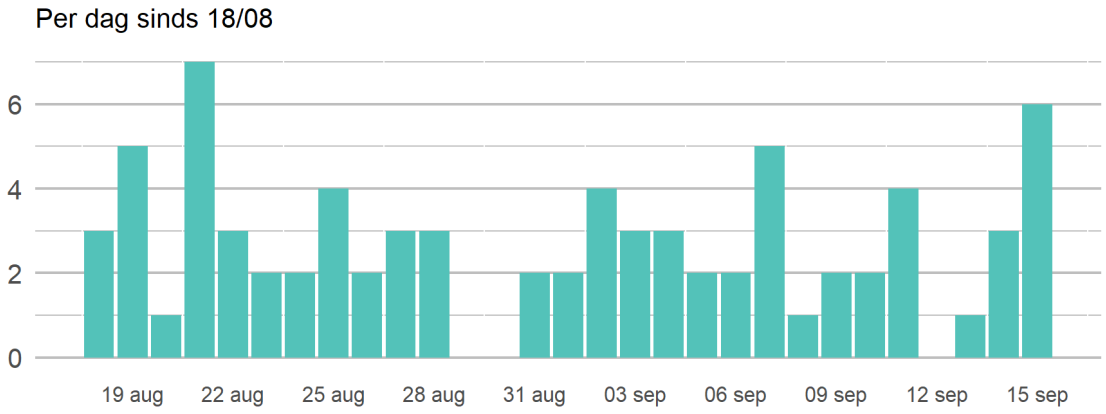

Leeftijdsgroepen

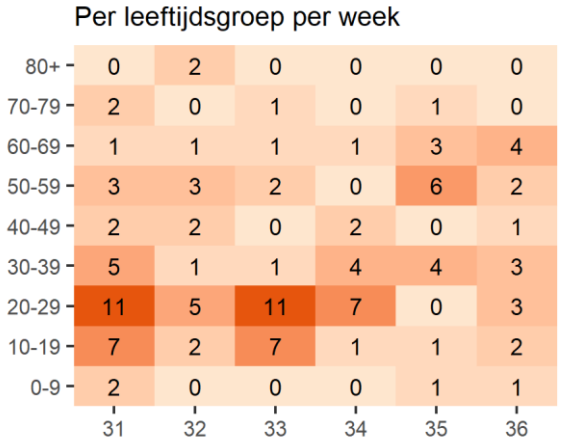

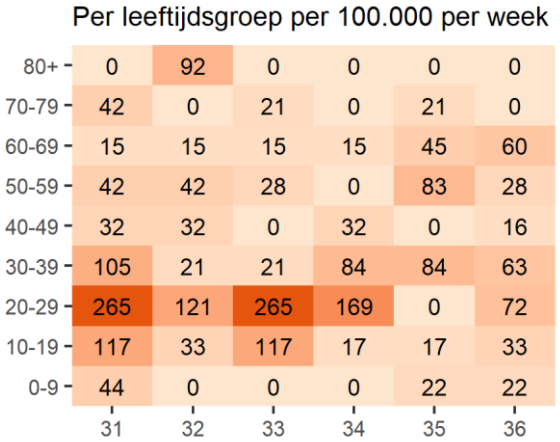

Vaccinatiegraad

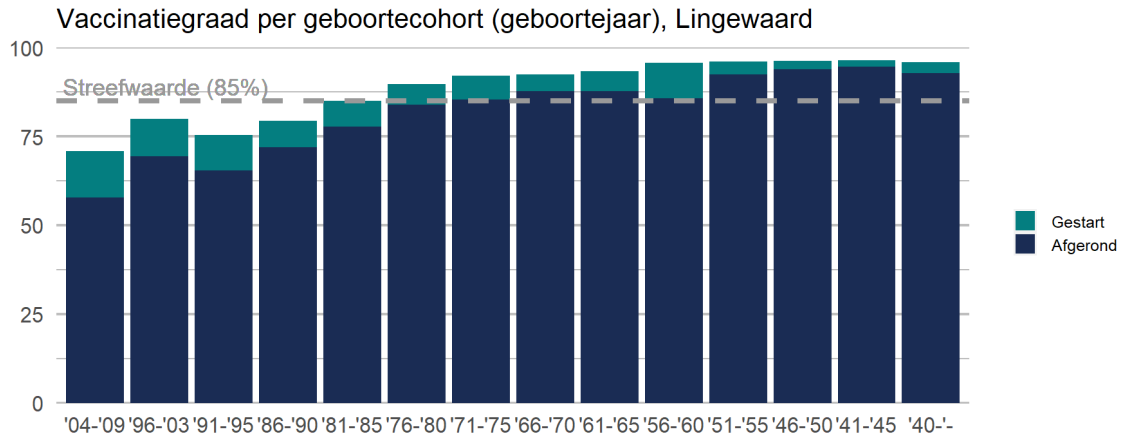

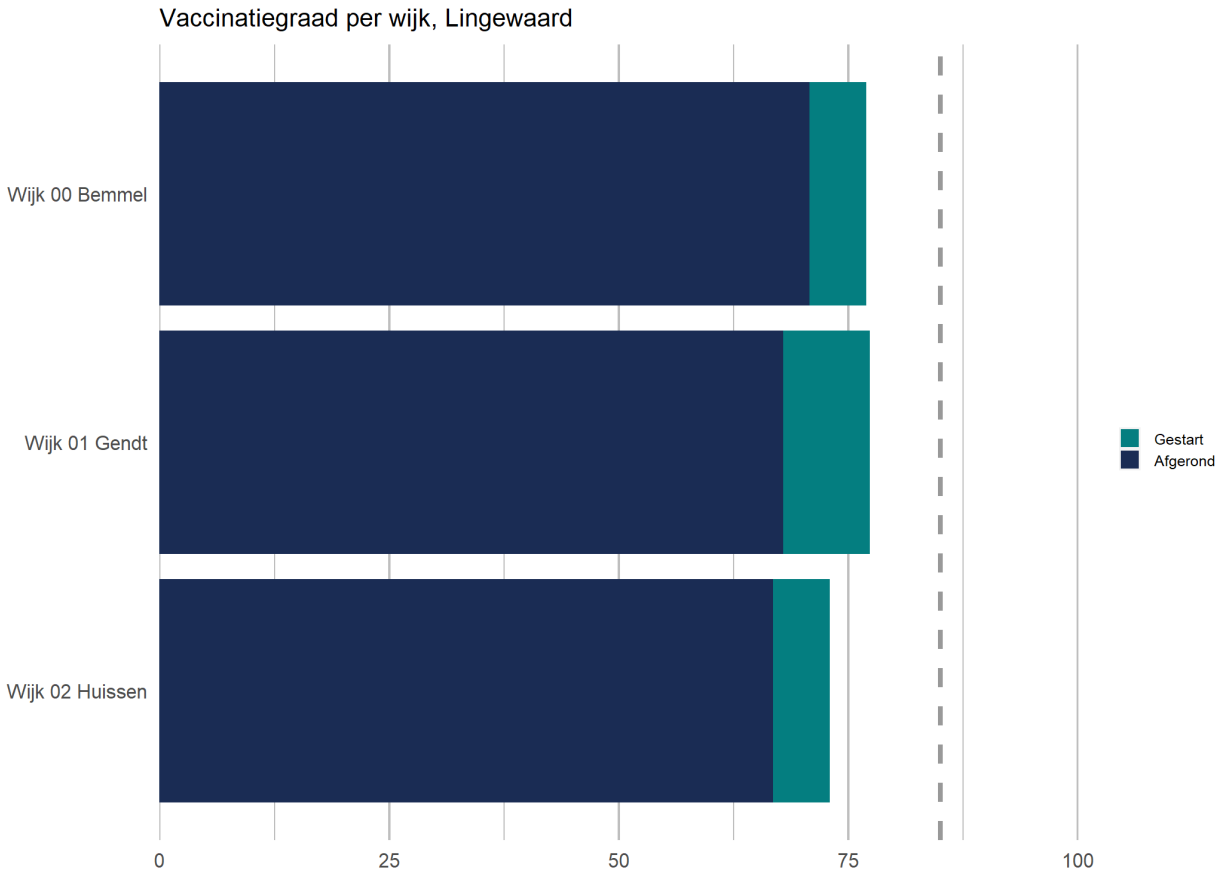

Gemeente Nijkerk

Aantal positief geteste inwoners in week 36 was 34. Dit zijn 79 positieve testen per 100.000 inwoners. Het aantal positieve testen is gestegen ten opzichte van week 35.

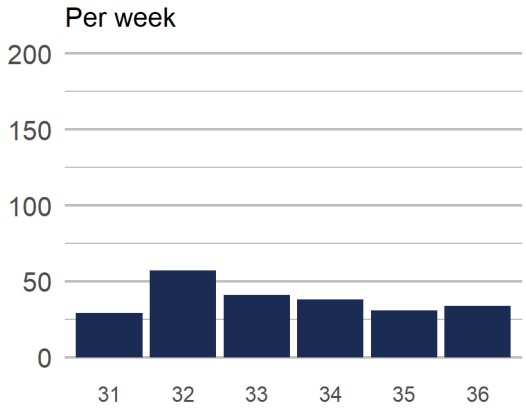

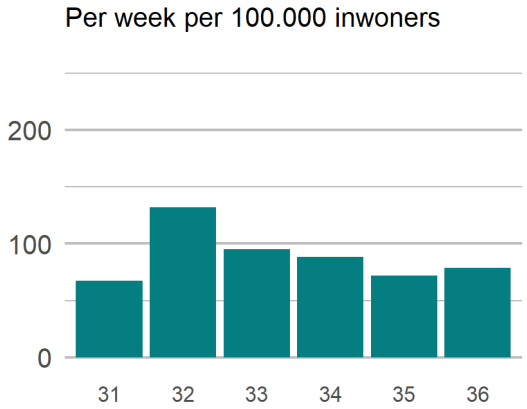

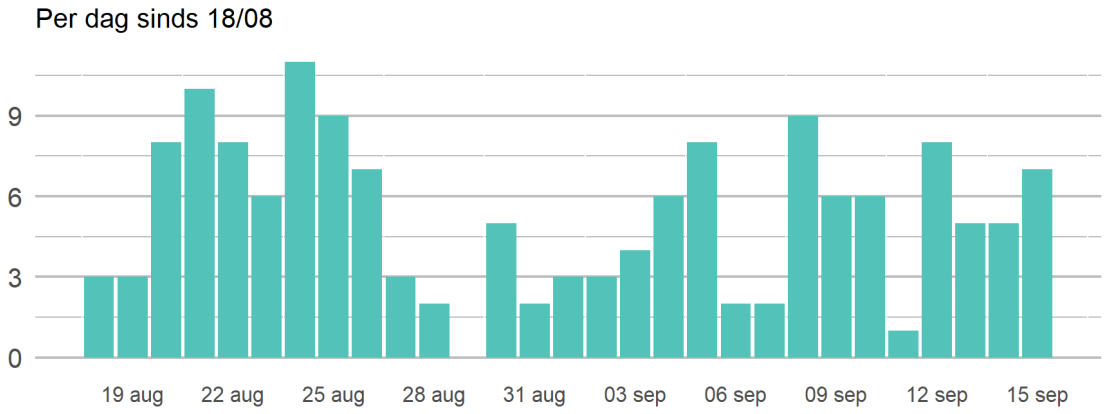

Leeftijdsgroepen

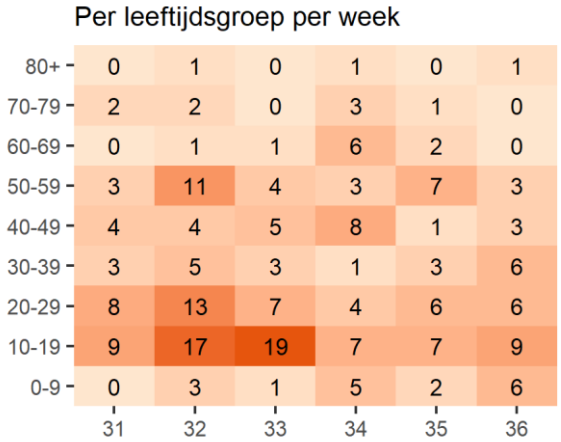

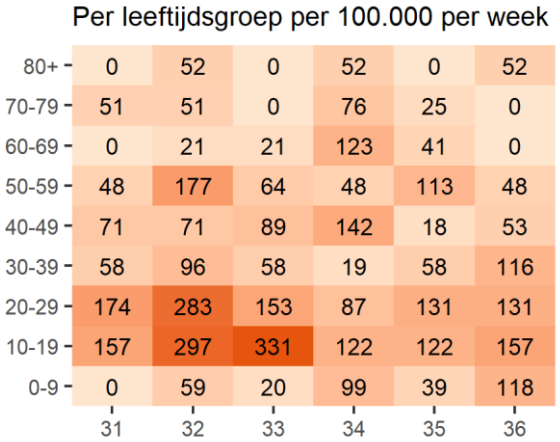

Vaccinatiegraad

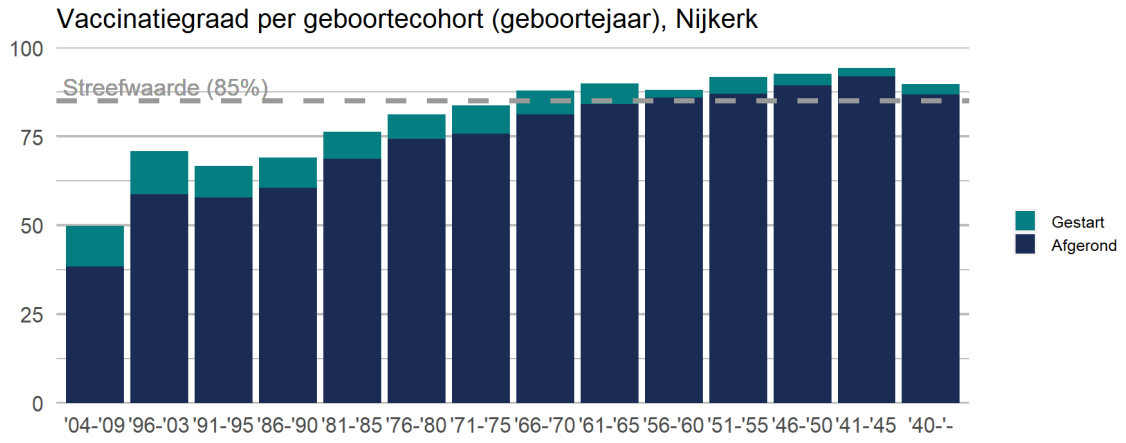

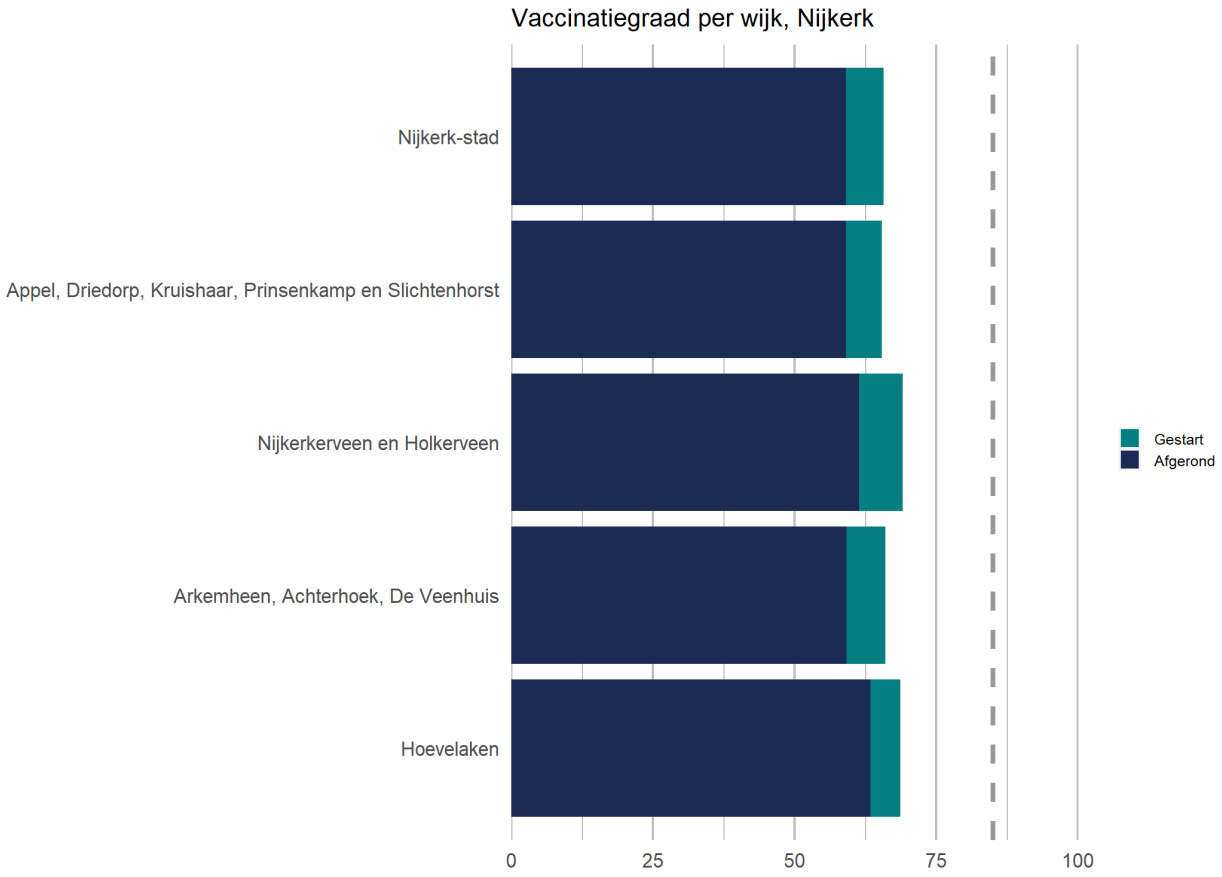

Gemeente Overbetuwe

Aantal positief geteste inwoners in week 36 was 25. Dit zijn 52 positieve testen per 100.000 inwoners. Het aantal positieve testen is gedaald ten opzichte van week 35.

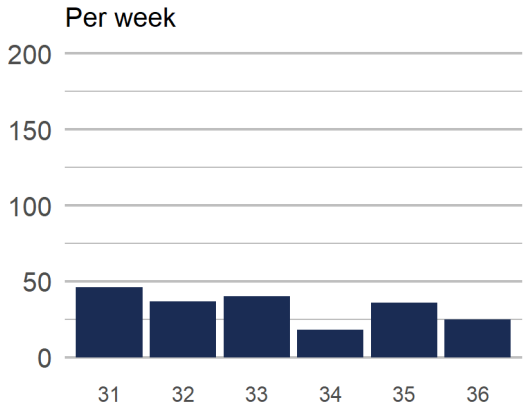

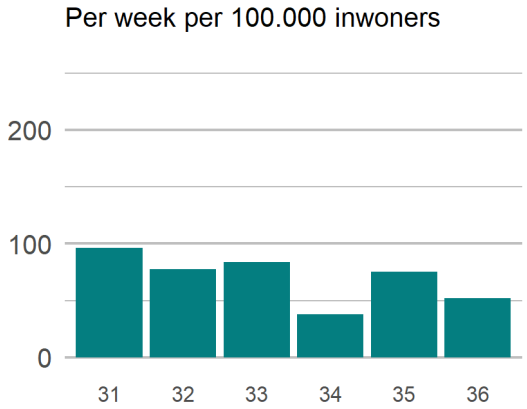

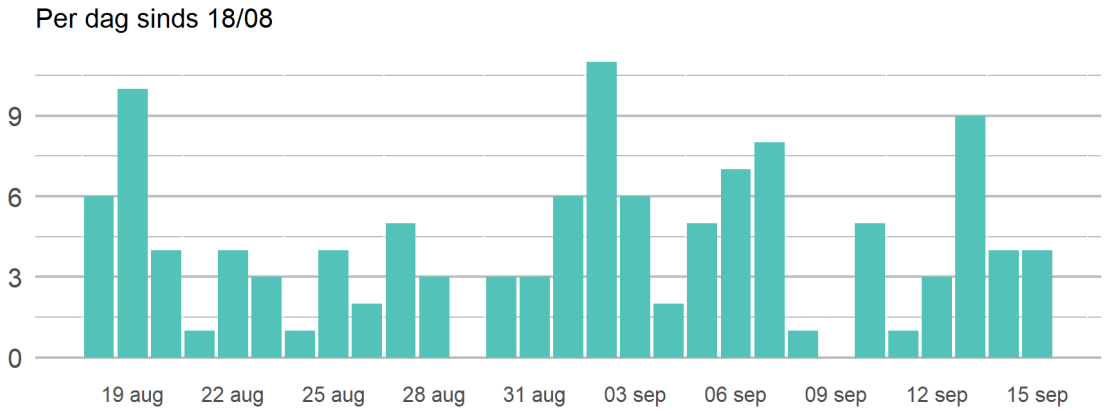

Leeftijdsgroepen

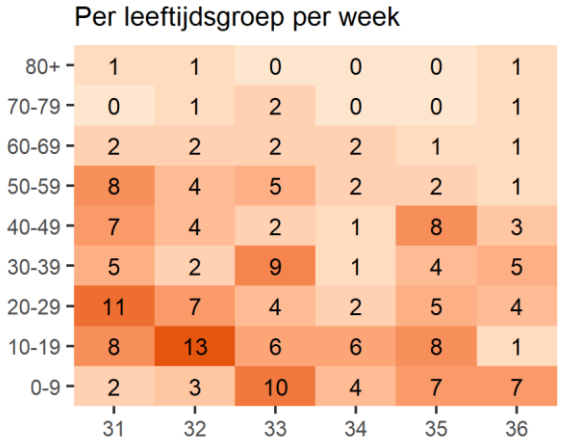

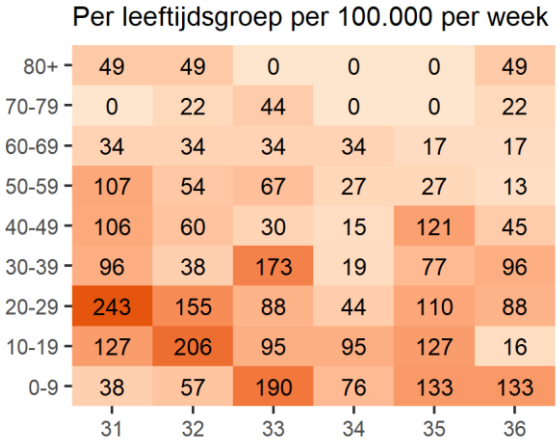

Vaccinatiegraad

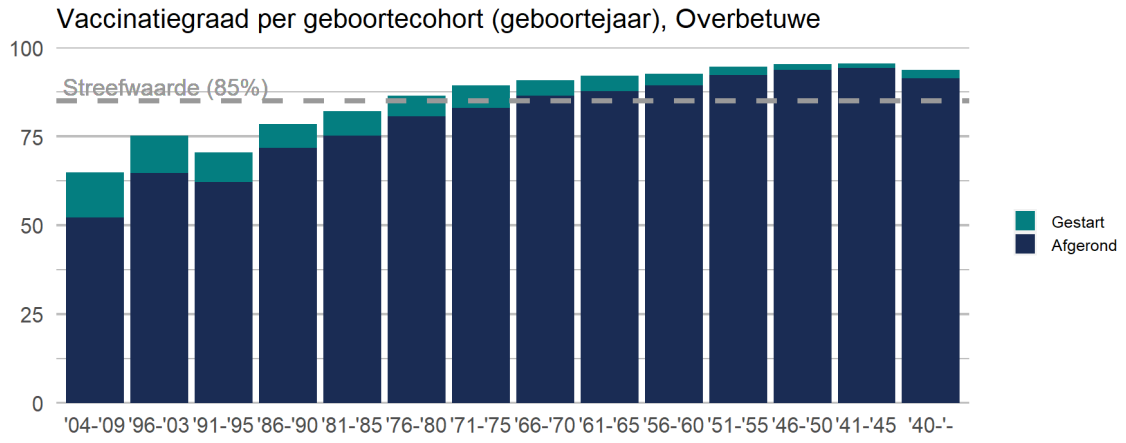

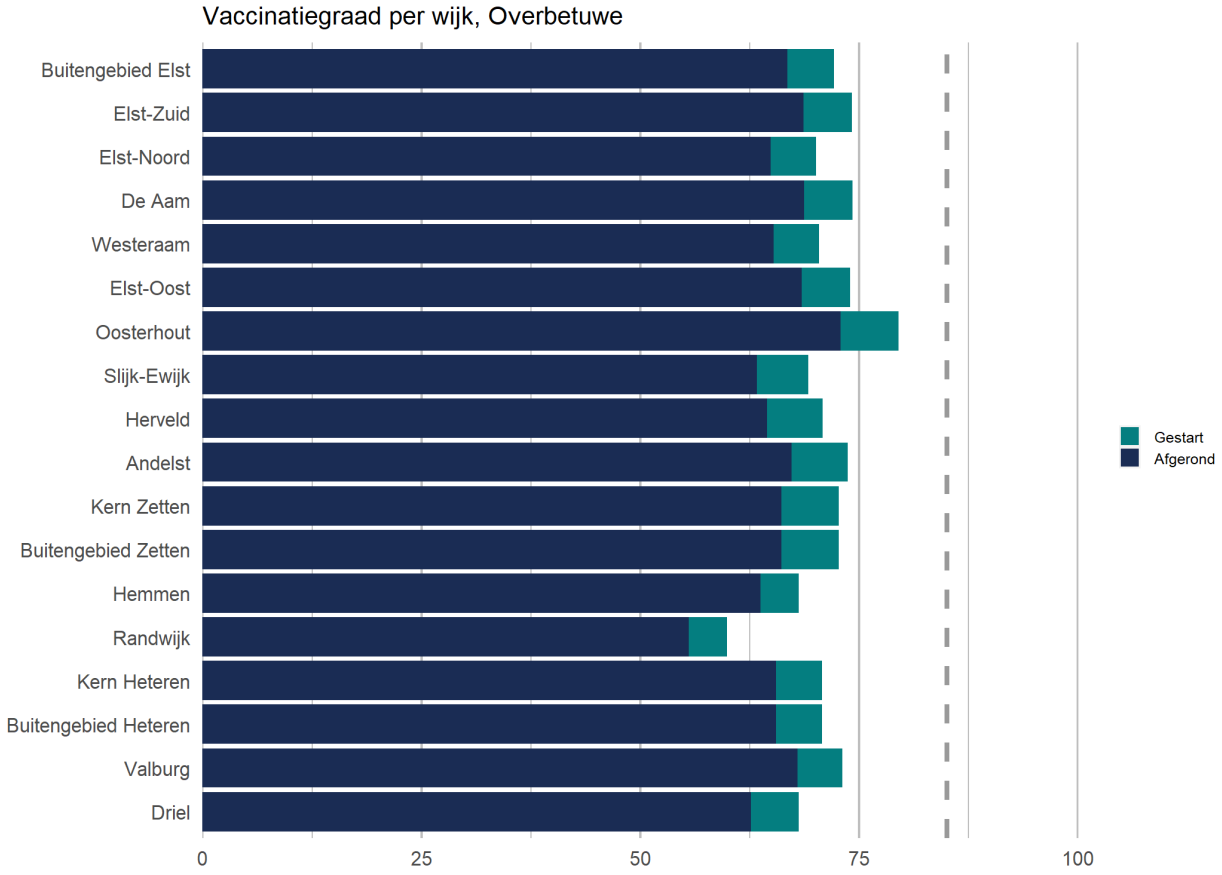

Gemeente Renkum

Aantal positief geteste inwoners in week 36 was 13. Dit zijn 41 positieve testen per 100.000 inwoners. Het aantal positieve testen is gedaald ten opzichte van week 35.

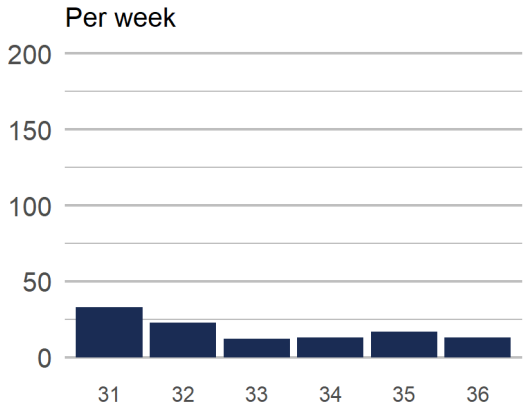

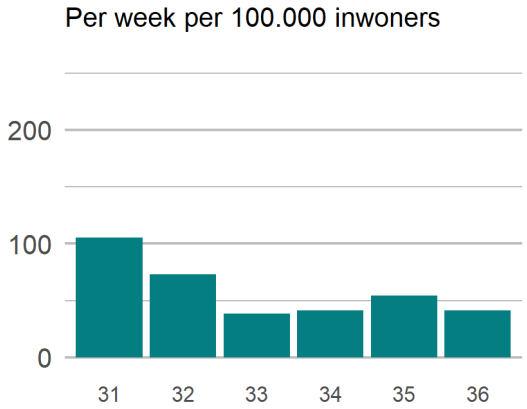

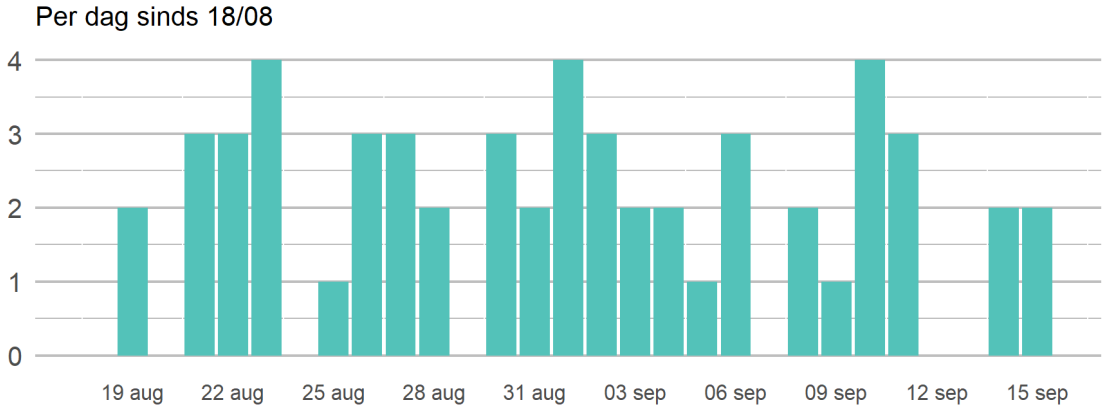

Leeftijdsgroepen

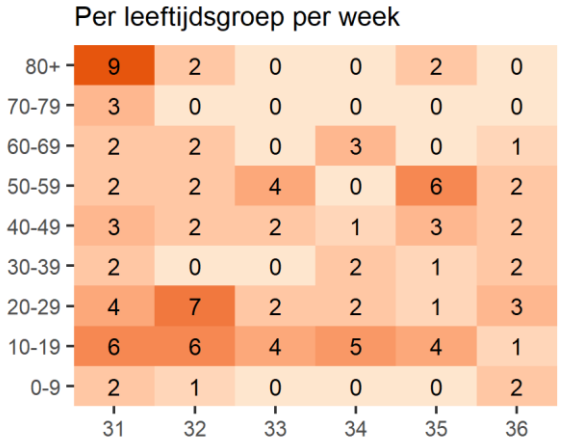

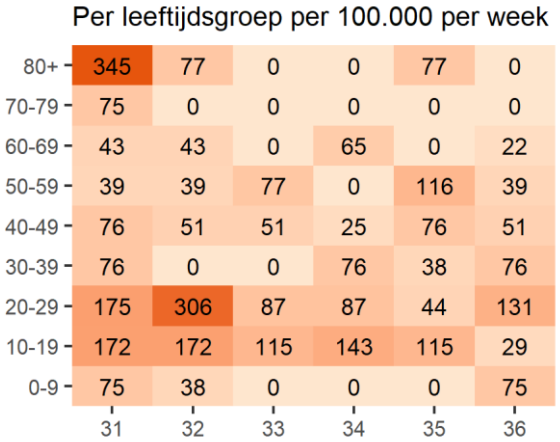

Vaccinatiegraad

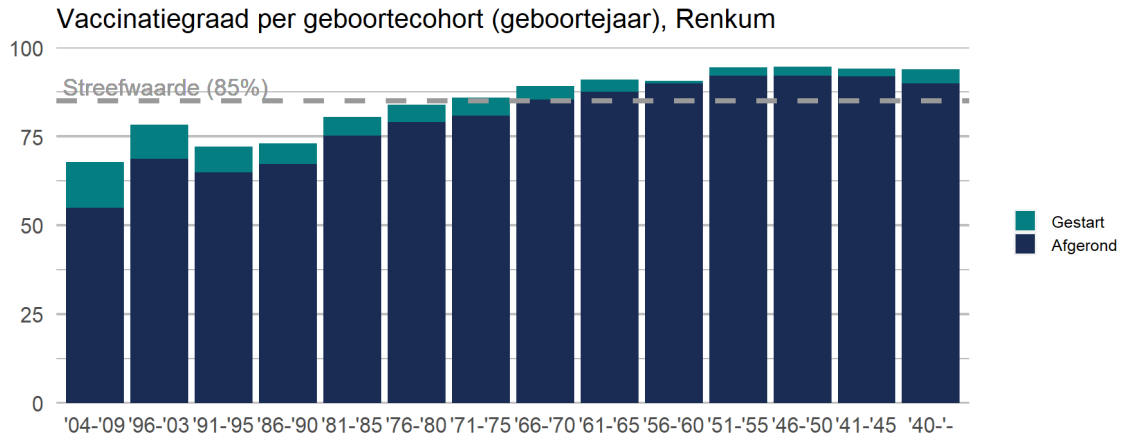

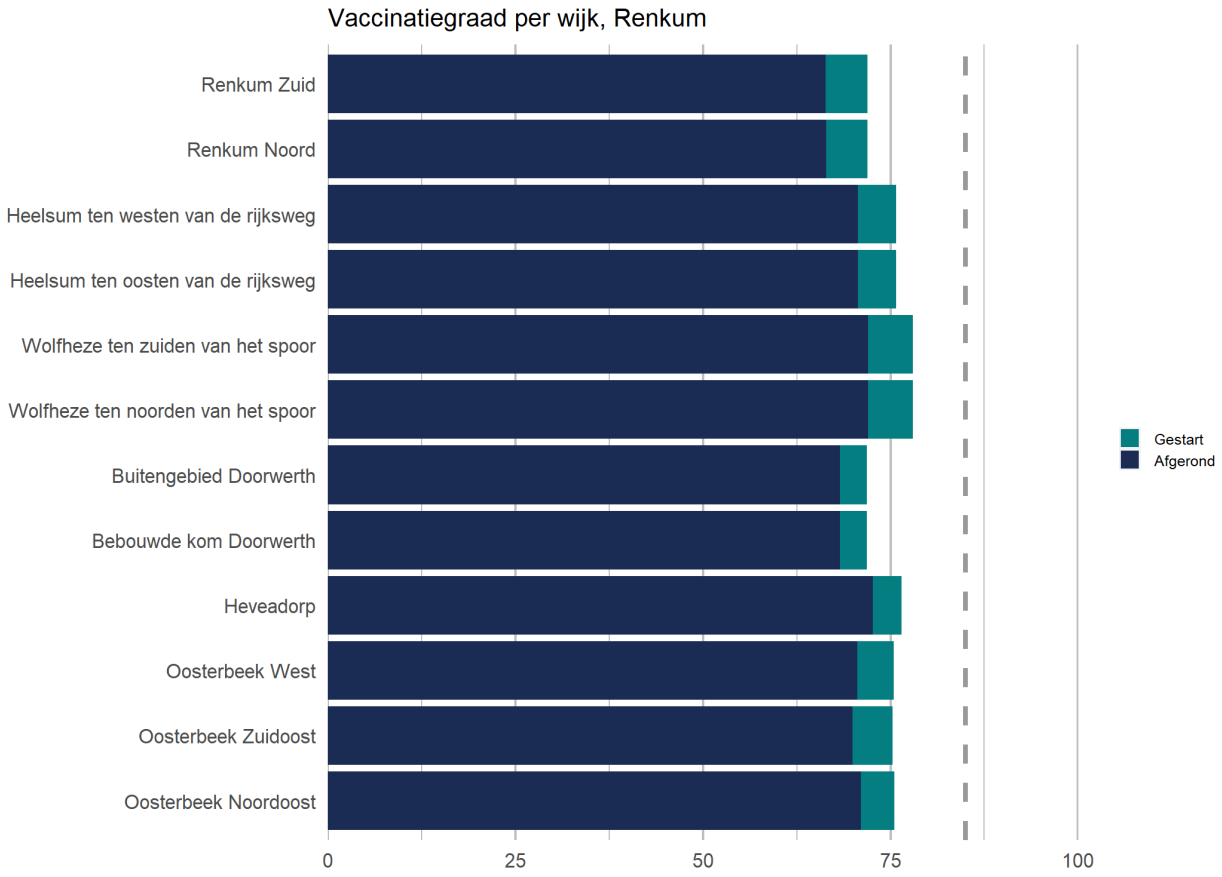

Gemeente Rheden

Aantal positief geteste inwoners in week 36 was 27. Dit zijn 62 positieve testen per 100.000 inwoners. Het aantal positieve testen is gelijk aan week 35.

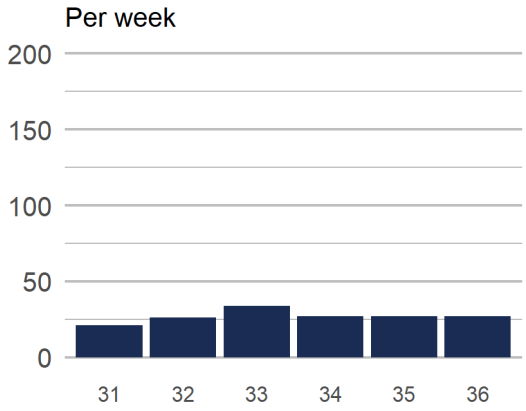

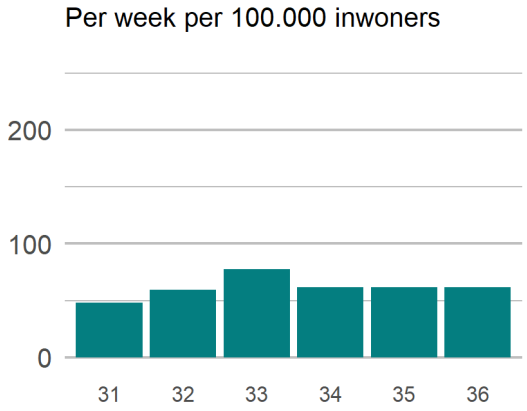

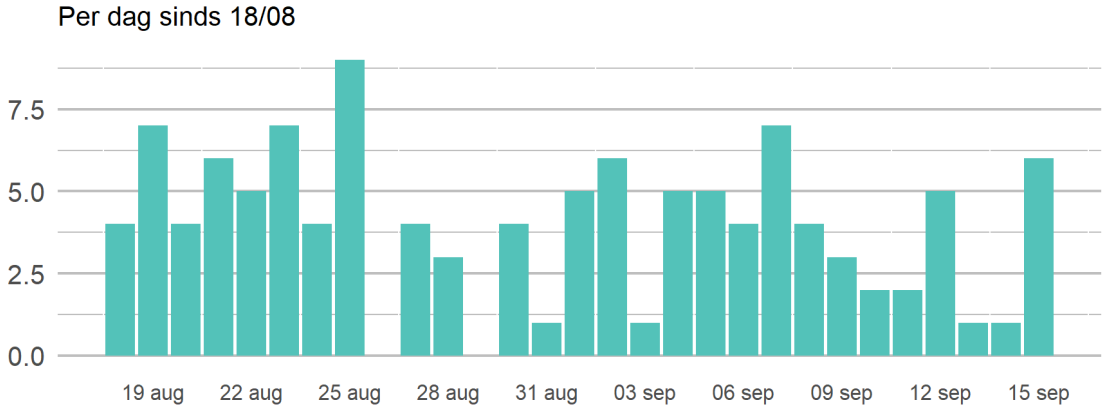

<u>Leeftijdsgroepen</u>

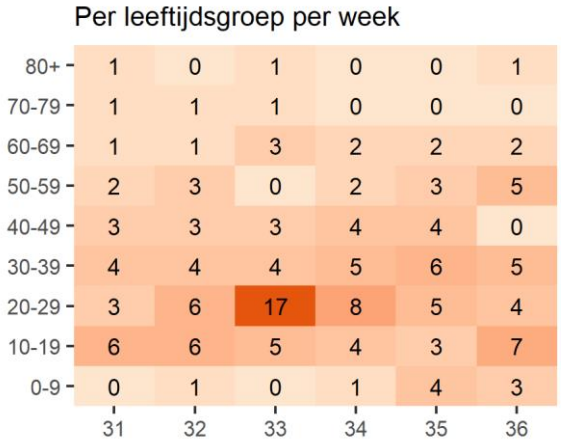

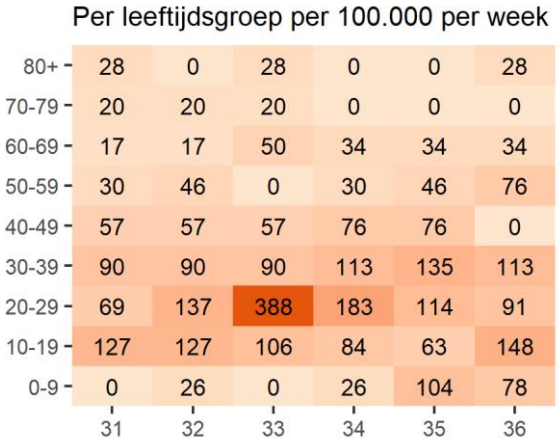

Vaccinatiegraad

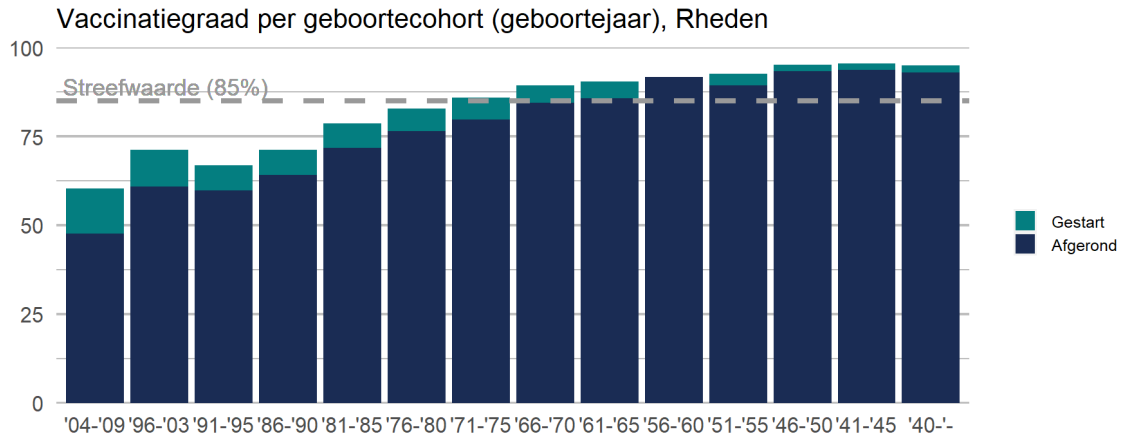

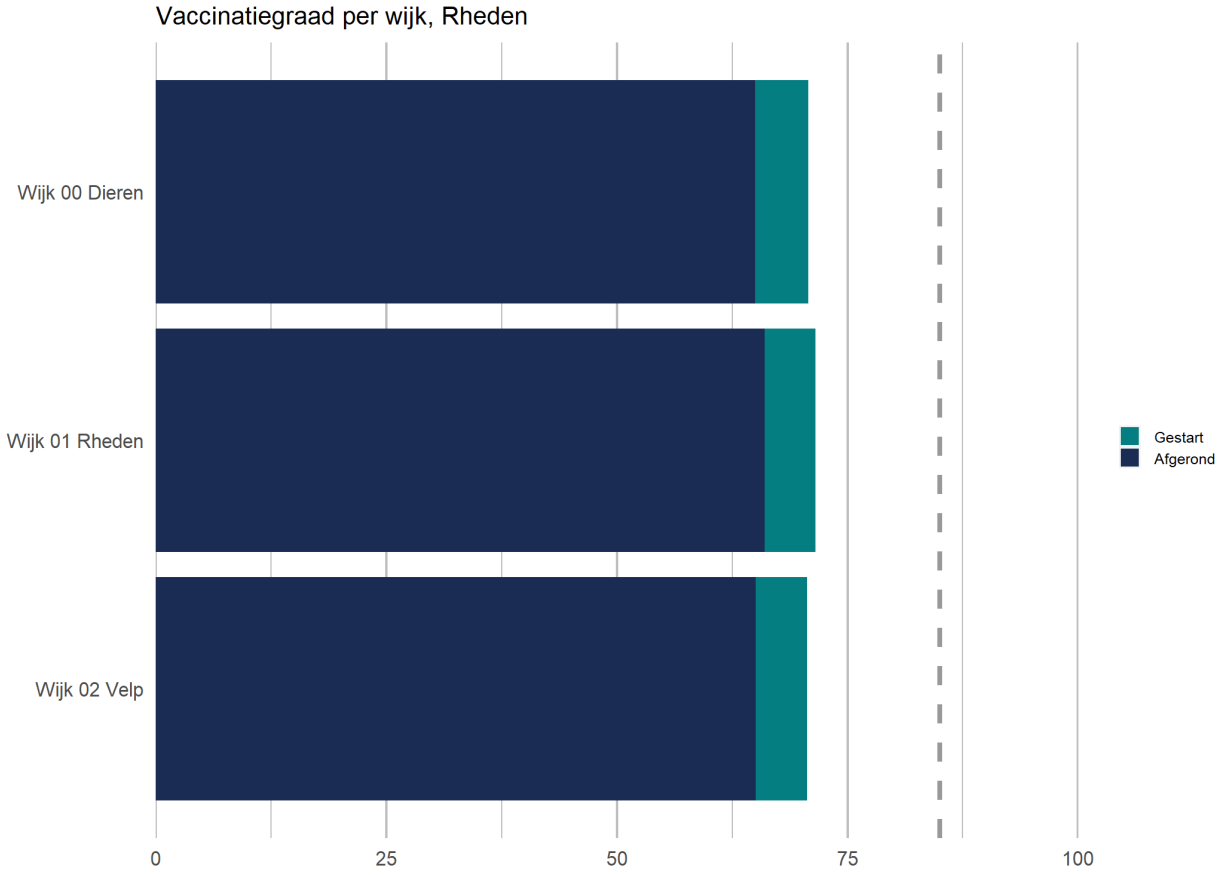

Gemeente Rozendaal

Aantal positief geteste inwoners in week 36 was 3. Dit zijn 176 positieve testen per 100.000 inwoners. Het aantal positieve testen is gestegen ten opzichte van week 35.

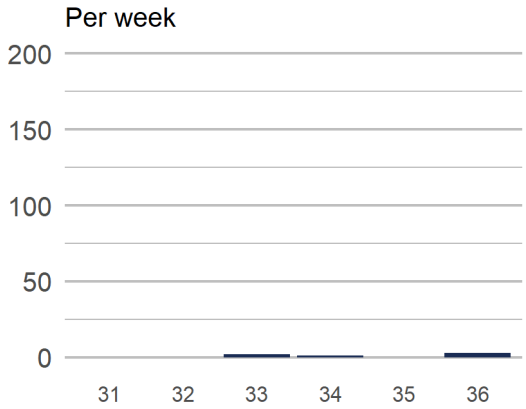

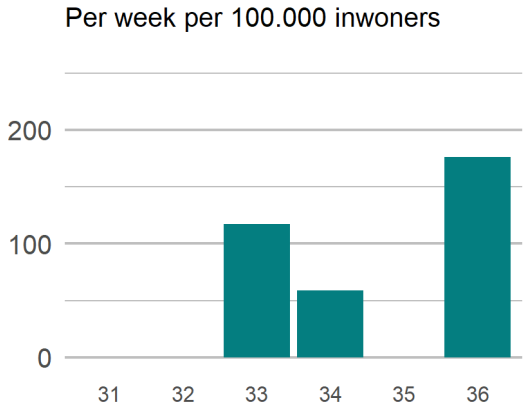

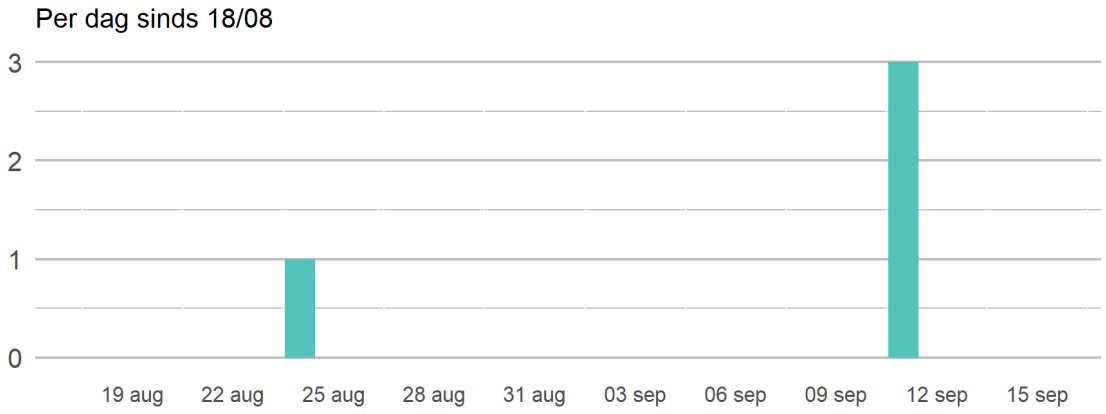

Leeftijdsgroepen

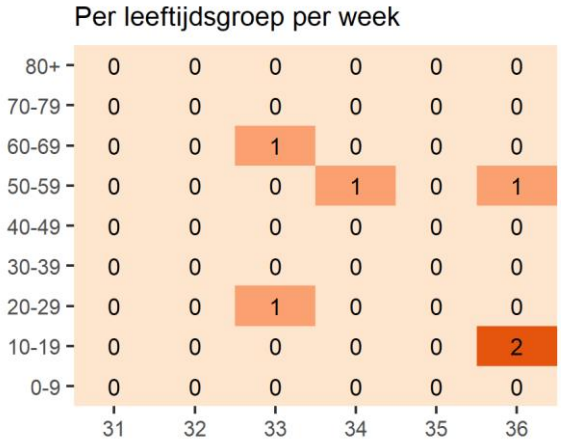

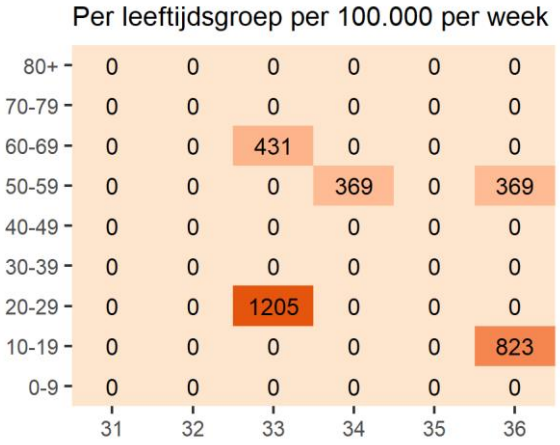

Vaccinatiegraad

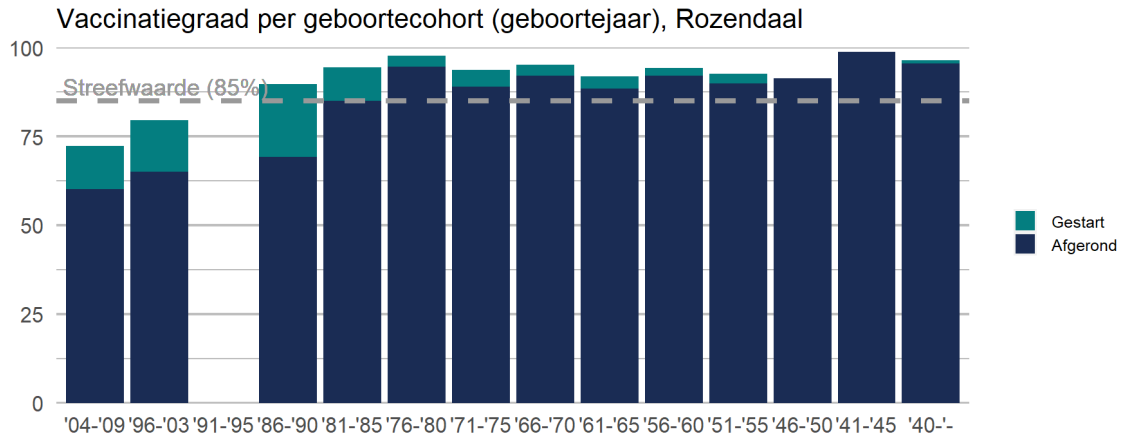

Gemeente Scherpenzeel

Aantal positief geteste inwoners in week 36 was 8. Dit zijn 81 positieve testen per 100.000 inwoners. Het aantal positieve testen is gelijk aan week 35.

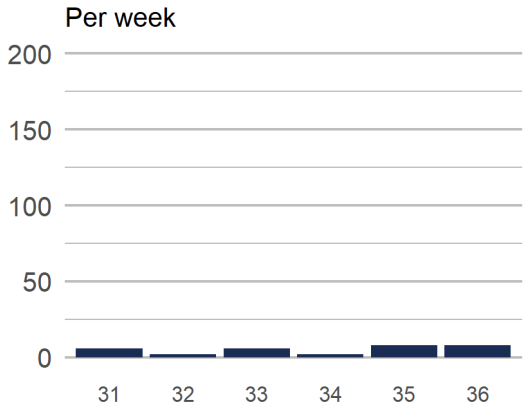

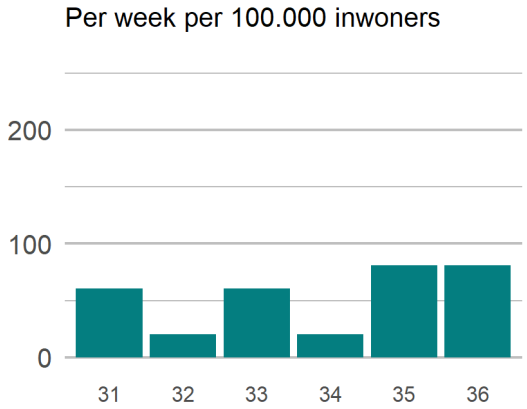

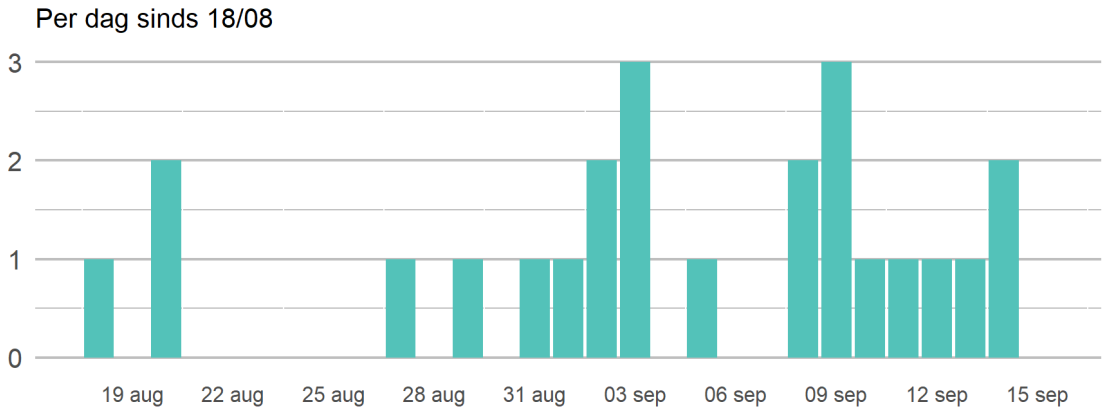

Leeftijdsgroepen

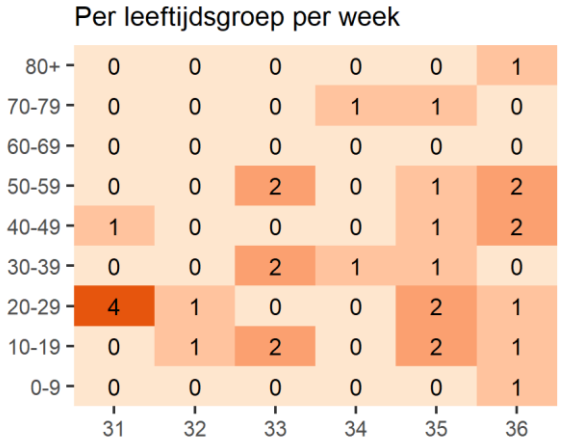

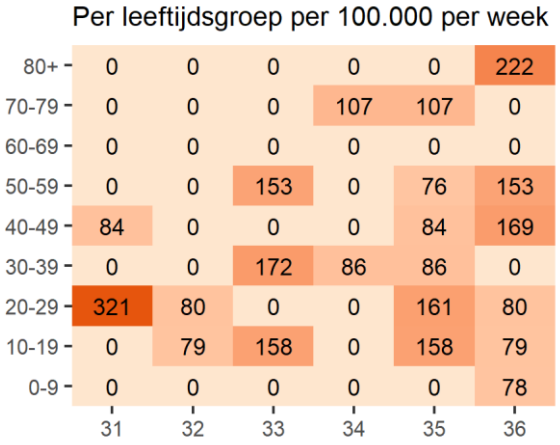

Vaccinatiegraad

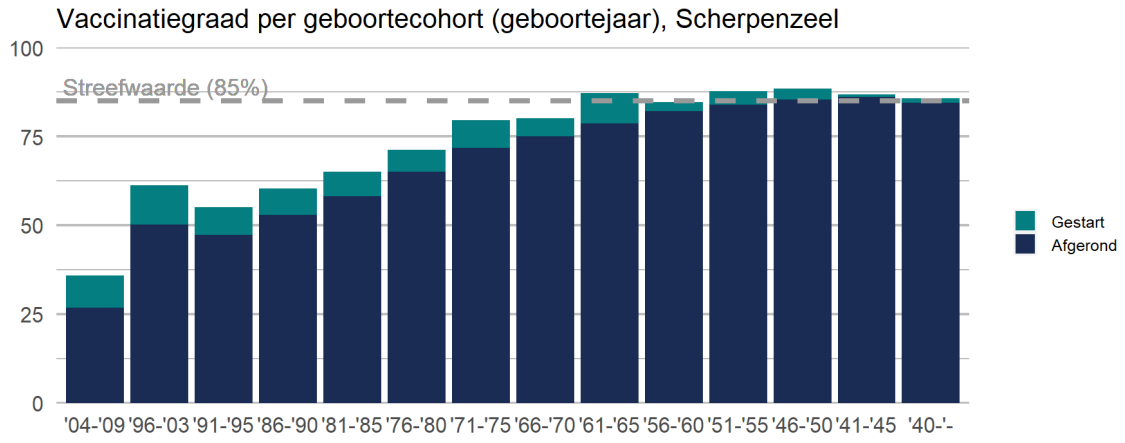

Gemeente Wageningen

Aantal positief geteste inwoners in week 36 was 26. Dit zijn 66 positieve testen per 100.000 inwoners. Het aantal positieve testen is gedaald ten opzichte van week 35.

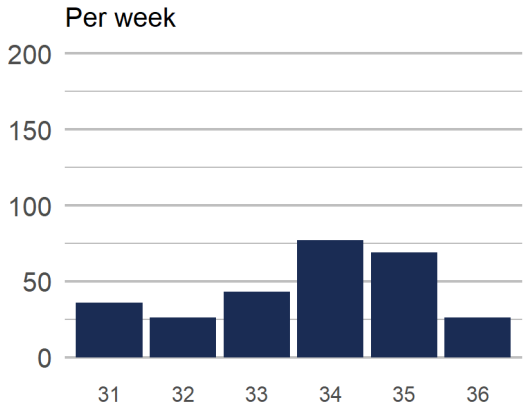

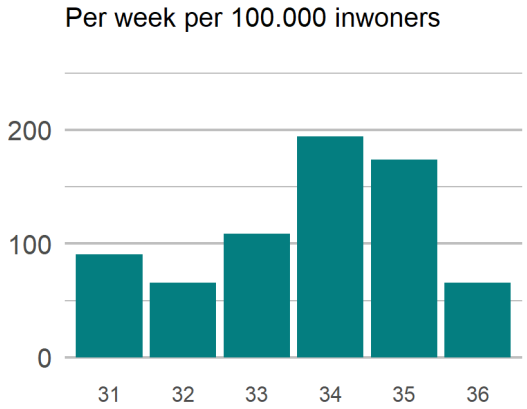

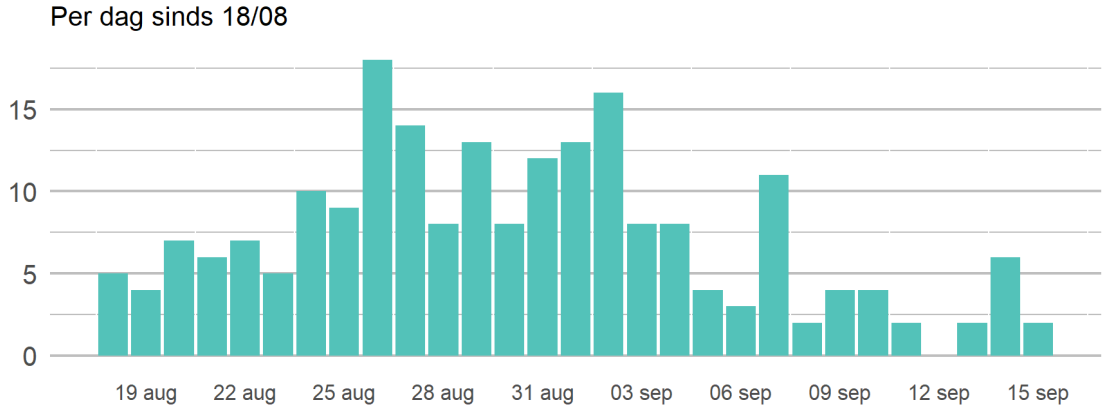

Leeftijdsgroepen

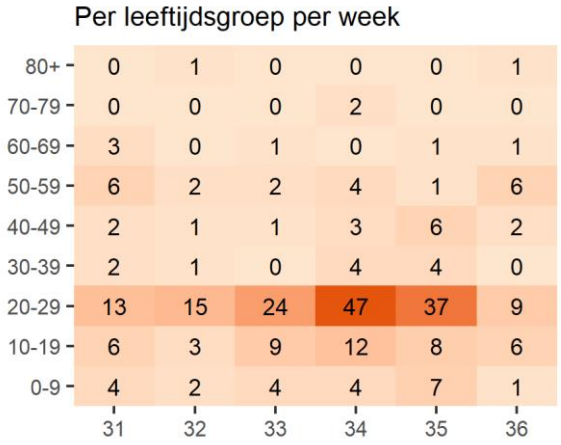

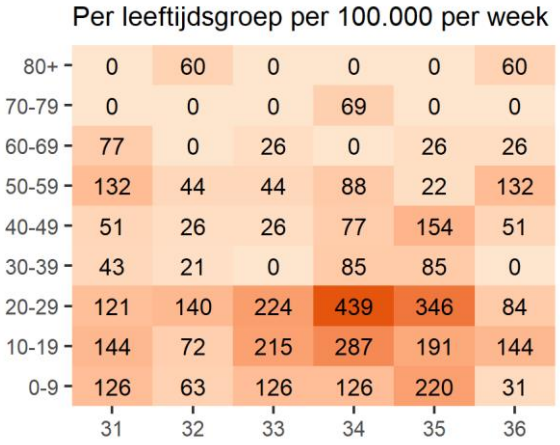

Vaccinatiegraad

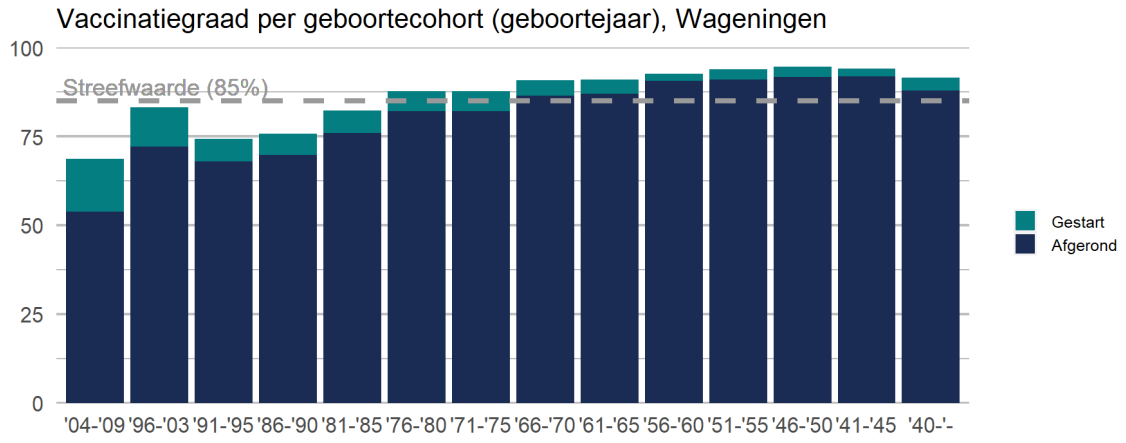

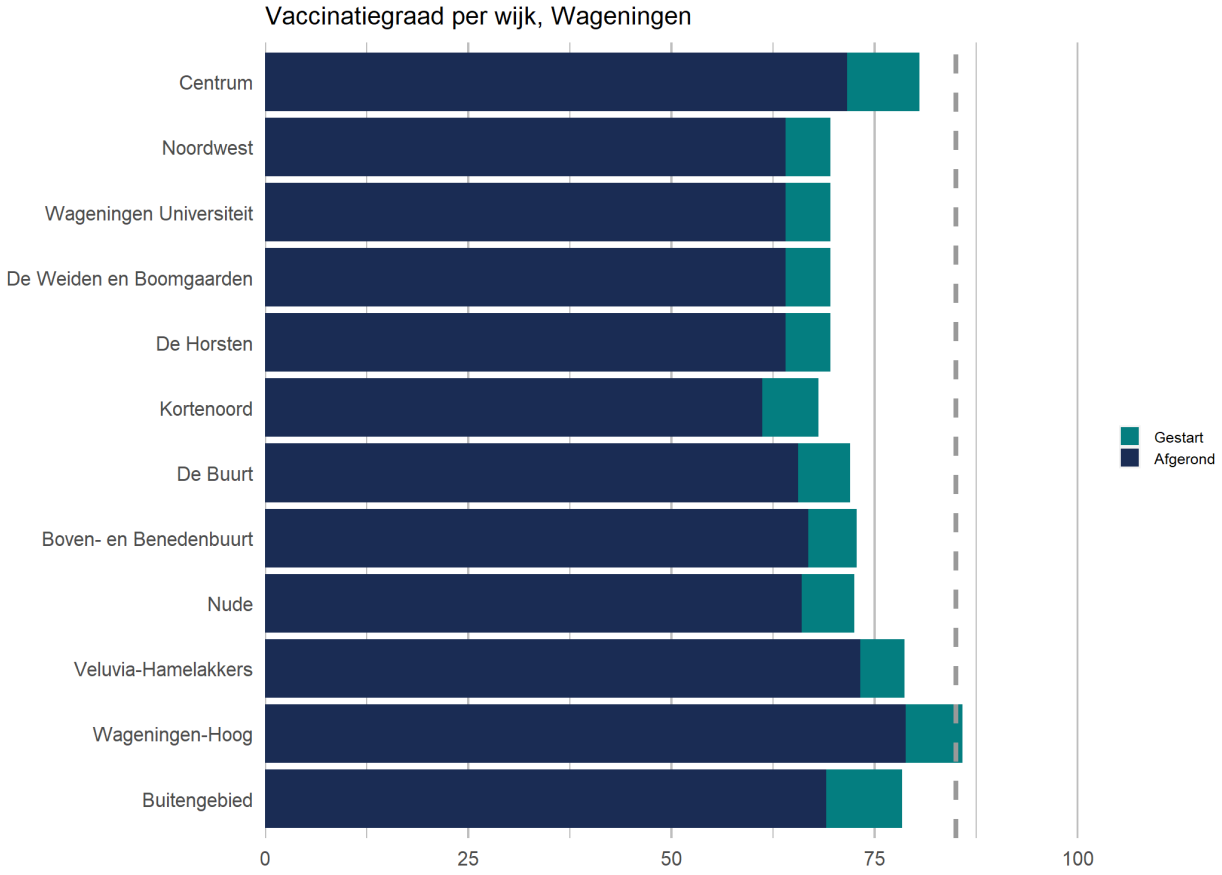

Gemeente Westervoort

Aantal positief geteste inwoners in week 36 was 9. Dit zijn 60 positieve testen per 100.000 inwoners. Het aantal positieve testen is gestegen ten opzichte van week 35.

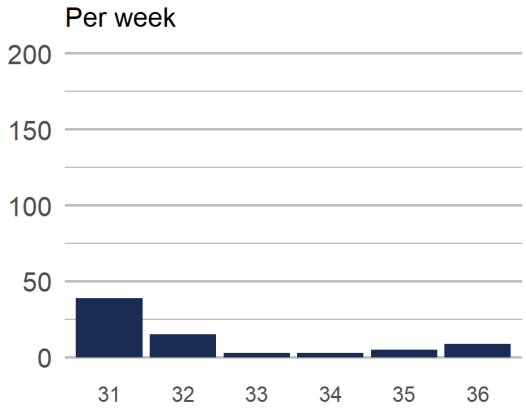

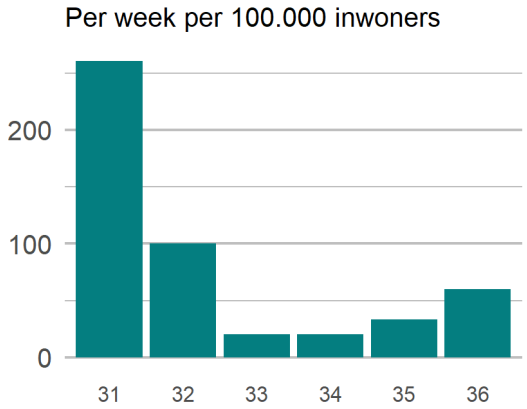

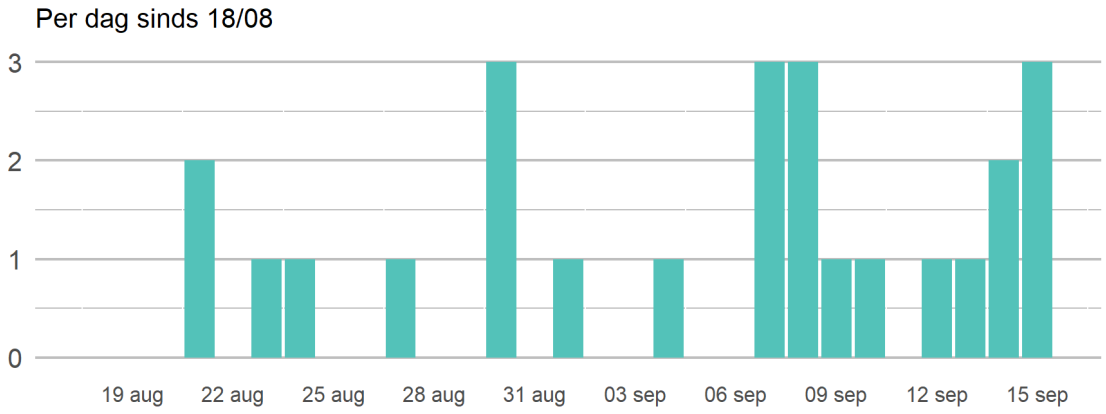

Leeftijdsgroepen

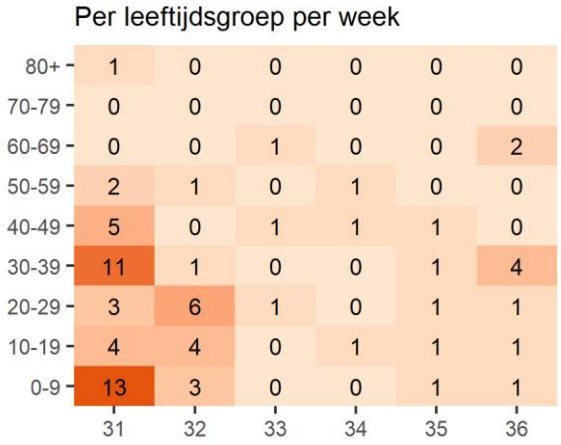

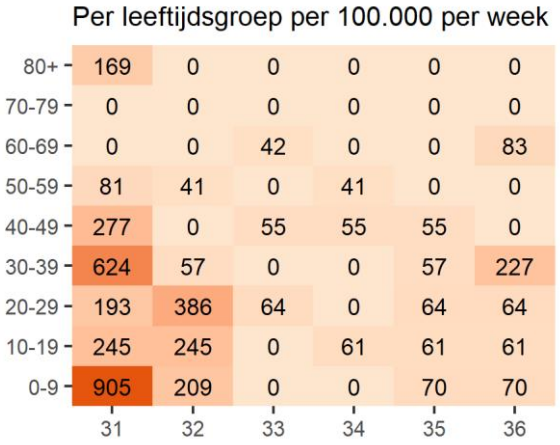

Vaccinatiegraad

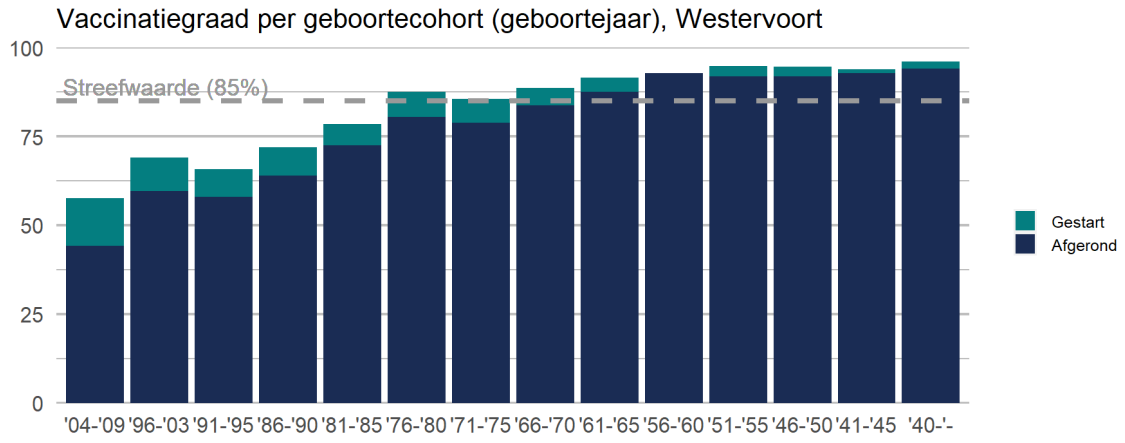

Gemeente Zevenaar

Aantal positief geteste inwoners in week 36 was 34. Dit zijn 78 positieve testen per 100.000 inwoners. Het aantal positieve testen is gestegen ten opzichte van week 35.

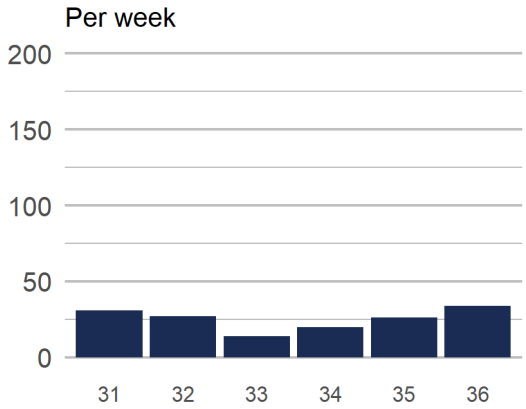

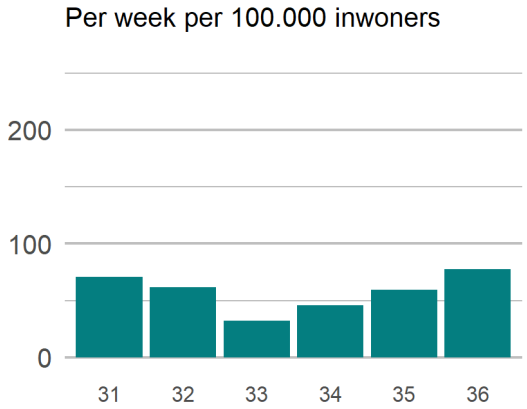

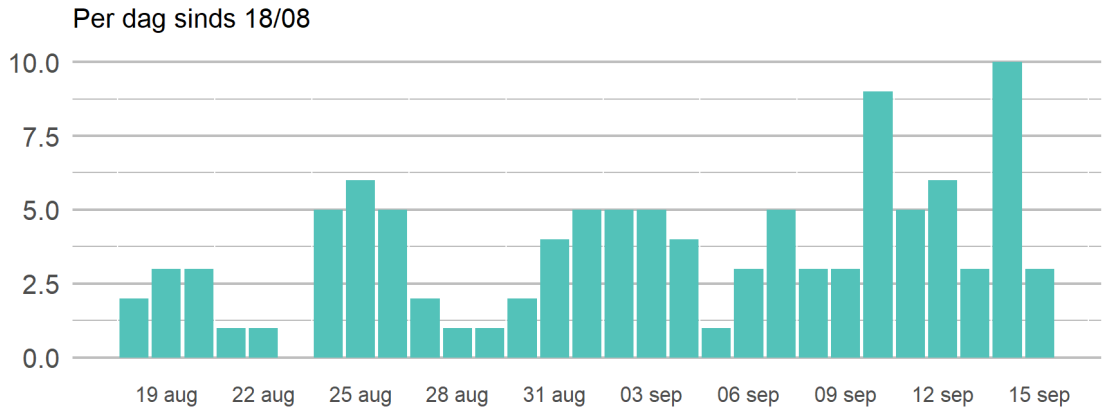

Leeftijdsgroepen

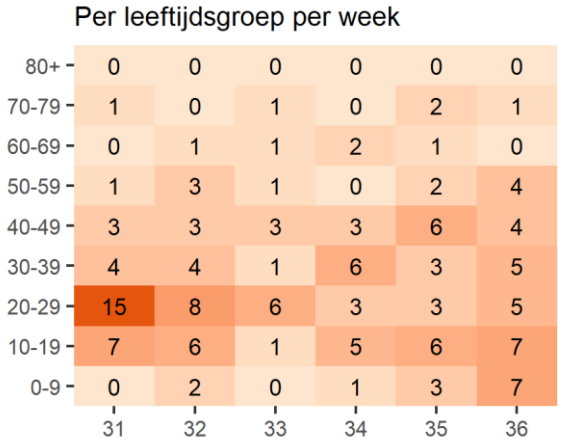

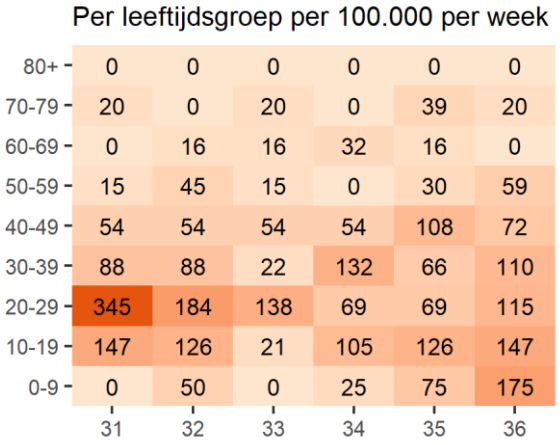

Vaccinatiegraad

